

Västan om månen

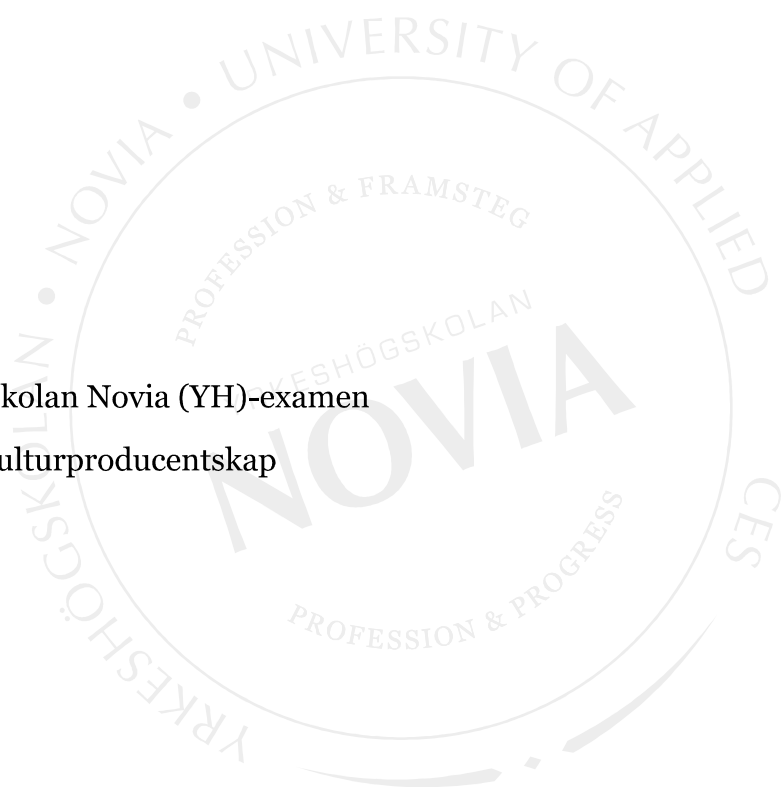
**- en kvalitativ utredning om kulturklimatet i
Raseborgs stad efter kommunsammanslagningen**

Katja Riski

Examensarbete för Yrkeshögskolan Novia (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för Kulturproduentskap

Helsingfors 2012

EXAMENSARBETE

Författare: Katja Riski

Utbildningsprogram och ort: Kulturproducentskap, Helsingfors

Inriktningssalternativ/Fördjupning: Kulturproducentskap

Handledare: Tomas Träskman

Titel: **Västan om månen – en kvalitativ utredning om kulturklimatet i Raseborgs stad efter kommunsammanslagningen.**

Datum	27.4.2012	Sidantal	30	Bilagor	3

Sammanfattning

En kvalitativ undersökning med syftet att karlägga kulturklimatet i Raseborg efter kommunsammanslagningen med målsättningen att skapa kunskap om regionens kulturliv som en del av Produforums utvärderingsverksamhet. Arbetet är en kvalitativ, beskrivande undersökning som är upplagd enligt analytisk induktion med en hermeneutisk vetenskapssyn som grund. Materialet består av intervjuer, Produforums tidigare kartläggningar i västra Nyland samt sekundärdata kring kulturverksamheten och kulturaktörer. Det empiriska materialet är insamlat under tiden oktober 2008 t.o.m. april 2009 och det består av kvalitativa intervjuer, observationer, anteckningar och intervjuer. Resultaten visar på en livlig föreningsverksamhet i kulturproduktionen i regionen, finskans trängda roll, problem med långsiktig verksamhet och svårigheter att locka professionella kulturaktörer.

Språk: Svenska Nyckelord: Kommunsammanslagning, Produforum, kvalitativ intervju, västra Nyland.

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Katja Riski

Koulutusohjelma ja paikkakunta: Kulttuurituotanto, Helsinki

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Kulttuuritutanto

Ohjaajat: Tomas Träskman

Nimike: **Kuusta länteen - laadullinen tutkimus Raaseporin kaupungin kulttuuri-ilmastosta kuntaliitoksen jälkeen.**

(Västan om månen – en kvalitativ utredning om kulturklimatet i Raseborgs stad efter kommunsammanslagningen.)

Päivämäärä 27.4.2012

Sivumäärä 30

Liitteet 3

Tiivistelmä

Tämä työ on laadullinen tutkimus ja työn tavoitteena on tuottaa tietoa kuntaliitoksen jälkeisestä kulttuuri-ilmastosta Raaseporissa. Työ on osa Produforumin tutkimus- ja arviointikäytäntöä. Työ on laadullinen, kuvaava tutkimus jonka aineisto koostuu haastatteluista, havainnosta ja aikaisemmista tutkimuksista. Empiirinen aineisto on kerätty 2008 ja 2009 välillä läntisellä Uudellamaalla toimivilta kulttuurintekijöiltä. Työn tulokset osoittavat alueen vilkasta yhdistystoimintaa kulttuurin tuotantosaralla, suomen kielen marginalisoitumista, pitkän tähtäimen suunnitelmien luomisen vaikeuksia sekä ammatillisten kulttuurintekijöiden työllistämisen haasteita.

Kieli: Ruotsi

Avainsanat: Kuntaliitos, Produforum, laadullinen, haastattelu, Länsi-Uusimaa.

BACHELOR'S THESIS

BACHELOR'S THESIS

Author: Katja Riski

Degree Programme: Arts Management, Helsinki

Specialization: Arts Management

Supervisors: Tomas Träskman

Title: **West of the moon - a qualitative study about the cultural climate of Raseborg after the merging of municipalities**
(*Västan om månen – en kvalitativ utredning om kulturklimatet i Raseborgs stad efter kommunsammanslagningen.*)

Date 27.4.2012 Number of pages 30 Appendices 3

Summary

This work is a qualitative study examining the cultural climate of Raseborg after the merging of municipalities. The aim is to generate knowledge as a part of the work of Produforum. The work is a qualitative, descriptive study following analytical induction. The material I gathered between October 2008 and April 2009 consists of interviews, Produforum's previous studies and secondary data. The results point to lively participation of culture production of the associations in the region, the marginalization of the Finnish language, the challenges concerning long-term planning and attracting professional cultural operators.

Language: Swedish Key words: Merging of municipalities, Produforum, Qualitative interview, västra Nyland.

FÖRORD

Min f.d. lärare Urban Fellman gav mig på en lektion en gång ett trassligt kompendium skrivet på skrivmaskin. Det hade många ändringar, överstreckade ord och utropstecken. Titeln var ”Vad är kultur?”. Jag minns bäst att det stod att pincettgreppet är grunden till människans kultur i och med att det skiljer henne från djuret. Jag minns att vi alla förde ihop pekfingret och tummen för att illustrera detta. Det stod också att ordet *kultur* härstammar från latinets *cultura* som betecknar odling. Kultur är alltså det människan sår omkring sig. Hon sår medvetet eller omedvetet. Den enda egentliga förutsättningen för mänsklig kultur är därmed människan, och det skall man aldrig glömma.

Jag har inte glömt mina handledare Leena Björkqvist som kom med inspiration i början och Tomas Träskman som kom med klarheten mot slutet. Jag har heller inte glömt Anki Hellberg-Sågfors eller Ylva Gastranius-Määttä från Produforum. Jag minns mina intervjuobjekt som gav mig tid och ord: Matts Blomqvist, Dan Idman, Lotta Lerviks, Jan Lindroos, Heidi Lunabba och Fredrika Åkerö. Sist i packen Ida Bäckström som tog sig an att rätta mina mest onödigaaste språkfel och Patrick Clément som aldrig glömde bort mig.

Det finns ännu några människor som bor i min trädgård och som varit oersättliga under den tid som detta arbete krävt. Jag säger *Kukkuu* åt Ansu the Great, Dabu, Elaine, Maiju, Malloh, Niles, Spikey, Tjuffe, Woostah, Ylott och mam och pap miin.

Kukkuu!

Katja Riski, Ekenäs, Raseborg 2012

Innehållsförteckning

1 INLEDNING (s. 1)

- 1.1 Målsättning med arbetet**
- 1.2 Metod**
- 1.3 Material**
- 1.4 Avgränsning och arbetets struktur**

2 BAKGRUND (s. 7)

- 2.1 Termer och begrepp**
- 2.2 Raseborgs stad**
 - 2.2.1 Kulturförvaltningsstrukturen i Raseborg**
 - 2.2.2 Kulturen i Raseborg**
- 2.3 Produforum**

3 UTREDNINGEN (s. 11)

- 3.1 Produforum västra Nyland**
 - 3.1.1 Verksamhetens implementering och modell**
 - 3.1.2 Aktörernas problemformuleringar**
- 3.2 Intervjuerna**
 - 3.2.1 Intervjuobjekten**
 - 3.2.2 Sammanfattning av intervjuerna**

4 AVSLUTANDE DEL (s. 24)

- 4.1 Sammanfattning av resultaten av utredningen**
 - 4.1.1 Analys av resultaten**
 - 4.1.2 Avslutande diskussion**
 - 4.1.3 Utvärdering av det egna arbetet och arbetsprocessen**
 - 4.1.4 Slutord**

Källor

Bilagor

1 INLEDNING

Syftet med detta arbete är att skapa kunskap om kulturverksamheten i Raseborgsregionen genom att sammanställa dokumenterad data för vidareanvändning i sammanhanget projektet Produforum. Arbetet utgör en del av den kartläggning och dokumentation som hör till Produforums utvärderingsverksamhet. Arbetet är en beställning av Produforums styrgrupp för dokumentationen av projektets¹ start i västra Nyland. Produforum är ett nätverksprojekt och en plattform för kulturaktörer på det fria fältet. Produforum är startat i Helsingfors 2007 och etablerar sig nu runtom i Svenskfinland². ”

Examensarbetet är också i dagsläget ett historiskt dokument över tiden då det nu existerande Produforum Nyland höll på att startas. Jag inledde nämligen arbetet med denna undersökning år 2008. Ett arbete som sedan av olika orsaker inte blev slutfört. Arbetet bör kunna användas som en referens både vad gäller kulturaktörer och kulturadministration i Raseborgsregionen, samt som en del i dokumentationen av Produforums verksamhet med dess utveckling och syften. Många av de målsättningar som jag hade med arbetet är fortfarande aktuella för kulturaktörers och kulturproducenters arbete. Arbetet kan vara till nytta i frågor kring verbaliseringen av organisations- och dess verksamhetsstrukturer. Resultaten kan intressera även kulturförvaltningen i den ännu relativt nya staden Raseborg då den utvecklar sitt kulturpolitiska program. Jag hoppas också att beskrivningen kan ge en helhetsbild av hur kulturfältet administreras och verkar samt åskådliggöra hur kulturarbetare upplever fältet. Eftersom staden Raseborg är så färsk att dammet knappt lagt sig kan utredningen även belysa problematik och möjligheter som uppstår då regioner sammanslås och mycket i regionen omges av förändring. I och med kommunreformen är detta slag av förändringar aktuella på flera håll i Finland. Jag önskar att arbetet även indirekt lyckas påvisa relevansen av Produforums verksamhet för studerande i kulturbranschen som, så som jag, kommer i kontakt med och lär av projektets verksamhet såväl som det fält som utgör kulturarbetarnas arbetsplats.

¹ Jag syftar på Produforums fortlöpande verksamhet som *projektet* genomgående i arbetet.

² Produforum och dess verksamhet presenteras utförligare i kapitel 3.

Själv kom jag i kontakt med projektet i oktober 2008, även om jag var ytligt bekant med verksamheten redan från tidigare, i och med Yrkeshögskolan Novias medverkan i Produforum. Jag hade också deltagit i seminarier och föreläsningar som Produforum arrangerat i Helsingfors och sett hur Produforum verkat som handledare för mina kurskamrater under deras praktik i samband med studierna i produktioner på det fria fältet. Via min utbildning och mina intressen har jag själv blivit bekant med det kulturfält som verkar utanför institutionerna. Sedan 2006 har jag arbetat som en av två producenter för den fria musikteatergruppen Fisches Nachtgesang som lade upp föreställningen *Das Fliegende Spektakel* i samarbete med Wasa Teater hösten 2007 och som även spelades i Helsingfors på Klockriketeatern våren 2008, samt under Baltic Circle-festivalen. Jag har också via min utbildning erfarenhet av arbete med stadsevenemang samt mer kommersiella bildkonstprojekt.

Det västnyländska kulturfältet har jag lärt känna via såväl utbildningen vid YH Novia som via egna intressen och arbete. Jag utförde min evenemangsproduktionspraktik på Ekenäs kulturbyrå 2005, och har sedan 2002 regelbundet varit en av arrangörerna för det årliga veckoslutsevenemang som ordnas vid Raseborgs ruiner av RAMS (Raseborgs medeltida sällskap). Vid Raseborgs sommarteater har jag flera år fungerat som produktionsassistent, varigenom också Västnyländska Ungdomsringens verksamhet har blivit mig bekant. Utöver det jobbar jag också på Kulturhuset Karelia. Således är jag i viss mån insatt i kulturlivet och kulturevenemang i trakten både från en administrativ, konstnärlig och ”utomstående”, mer publikliknande synvinkel.

1.1 Målsättning med arbetet

Målsättningen med detta arbete har varit att på uppdrag av Produforum beskriva projektets start i västra Nyland, att sammanställa det material som projektet samlat av aktörer i regionen samt att beskriva kulturklimatet i Raseborg. Målsättningen är att skapa kunskap som kan utnyttjas av Produforum vid utvecklingen av verksamheten, och att beskriva på vilket sätt Produforums verksamhetsmodell förverkligats i regionen.

Syftet är att denna kartläggning kan ligga som grund för Produforums vidare utveckling i regionen, och att den kan bidra med kunskap om regionens kulturliv, inte minst med tanke på kommunsammanslagningen och de förändringar den medfört och fortsättningsvis medför. Syftet är också att kartläggningen kan hjälpa olika kulturaktörer att tillsammans med Produforum utveckla den egna verksamheten, på både konstnärlig, administrativ och kulturpolitisk nivå. Det önskade resultatet är att generera kunskap som både kan gynna det regionala kulturfältet och ligga som grund för en identifiering av de punkter på vilka Produforums verksamhet kan utvecklas i regionen.

Den frågeställning jag i detta arbete utgått ifrån är:

Hur ser kulturfältet ut i Raseborgsregionen? Hur upplever aktörer på fältet kulturen i regionen? Vilka är fältets behov enligt fältet själv?

Det önskade resultatet av denna kartläggning är en beskrivning av kulturklimatet i Raseborgsregionen samt en beskrivning av den verksamhetsmodell som Produforum utvecklat att använda som ett verktyg att stöda det fria kulturfältets utveckling och problemlösning.

Arbetet är beställt av Produforums styrgrupp, och tanken var att kartlägga aktörernas behov i regionen. Beställningen diskuterades och utformades under en längre tid. Eftersom målsättningen var att kartlägga kulturaktörer och deras behov i regionen bestämdes det att jag skulle börja från grunden. Produforum hade redan tidigare samlat in viss kunskap om regionens aktörer, inklusive behov. (PM från Formaproduforum västra Nyland 14.10.2008, bilaga 1).

Slutligen blev en del av mitt arbete även att beskriva hur verksamheten startat i regionen. Produforum är fysiskt verksam i staden Raseborg, för tillfället i Karis. Jag ansåg det ändamålsenligt att beskriva den kontext i vilken Produforum nu verkar, inte minst med tanke på den nyskapta staden och de förändringar det innebär även för kulturen. Att beskriva kulturens struktur och kulturklimatet i staden kunde hjälpa Produforum att placera sig i kontexten och tillhandahålla en utomstående överblick över kulturfältet. Beställningen verbaliserades och fick sin slutgiltiga form på ett möte med beställare och handledare 26.3.2009 och beställningen blev:

1. Beskrivning

En beskrivning av hur Produforum har startats i en ny region.

En tvådelad process som baserar sig på kontext och befintligt material.

2. Befintligt material

Allt befintligt material i kronologisk ordning, elektroniskt och i utskrift.

3. Intervju

Kvalitativa intervjuer för att illustrera ovannämnda punkter i praktiken och för att reda ut hur kulturklimatet i västra Nyland upplevs på fältet.

1.2 Metod

Min undersökning är en kvalitativ, beskrivande undersökning som är upplagd enligt analytisk induktion. Kvalitativa undersökningar kännetecknas av en strävan att förstå och beskriva hur individer och grupper upplever och förhåller sig till fenomen.

Utredningen är upplagd enligt *analytisk induktion* där problemet först avgränsas och formuleras varefter det preciseras *vem* eller *vilka* och *vad* man vill studera. Undersökningen skall styras av problemställningen, men undvika hypotesformulering och förutfattade meningar. Vid valet av individer, fall etc. som skall ingå i undersökningen bör huvudprincipen vara att de troligtvis genererar kunskap som är relevant för frågeställningen. Data samlas successivt så att kunskap som är relevant för undersökningen ackumuleras. Analysen av data sker i två steg, kodning och tolkning. Kodningen innebär att identifiera mönster, teman och begrepp som hjälper tolkningen och förståelsen av den studerade företeelsen. Vid tolkningen relateras de olika kategorierna till varandra (Lundahl & Skärvad 2008:104).

Jag har baserat denna utredning på en hermeneutisk vetenskapssyn, eftersom den sociala verkligheten är beroende av tid och rum, och att det då man beskriver och tolkar verkligheten är omöjligt – och inte ens önskvärt att bedriva opartisk forskning (Lundahl & Skärvad 2008:43).

Vidare ingår i den hermeneutiska forskningsteorin att forskningsfenomenet ingår i ett sammanhang och tolkningar styrs av språk, känslor, perspektiv och erfarenheter. Denna utredning tror jag gynnas av att utgå från att målet för forskningen är att förstå att allt tolkas, och att det råder en betydlig skillnad i tolkning av fysiska fenomen i relation till sociala fenomen (Lundahl & Skärvad 2008:43).

Jag anser det också ändamålsenligt att påpeka att även om jag i min utredning agerar utan styrande agenda för resultaten, så påverkas varje människa av en föreställningsram (Lundahl & Skärvad 2008:60) som medvetet eller omedvetet påverkar det sätt på vilket man observerar och tolkar data. Utredningen präglas därmed av min tolkning, och mitt observationssätt lika mycket som jag försökt presentera fakta utan att förvränga den. Utredningen är *sann* men inte uteslutande.

Jag strävar alltså efter att presentera de fakta som inte går att mäta sanningsenligt och utan att manipulera innehåll eller sammanhang.

Denna undersökning klassas bäst som en medvetet subjektiv undersökning, eftersom jag anser det avgörande att redovisa perspektiv, värderingar och utgångspunkter som styr undersökningen (Lundahl & Skärvad 2008:75).

Eftersom detta är en uppdragsbaserad undersökning och utgångspunkten och frågeställningen långt kommer från uppdragsgivaren är det viktigt att utredaren tar ställning till i vilken grad han/hon kan stödja de värderingar och intressen som uppdragsgivaren står för (Lundahl & Skärvad 2008:85).

Beträffande språket i denna undersökning, så varierar tempus ibland. Detta beror på att jag skrev arbetet med några års mellanrum. Efter noggrant övervägande valde jag att inte ändra tempus i hela arbetet, till t.ex. perfekt. Jag bedömde att det fanns en risk att uttrycket blev mera förvirrande och att jag skulle förlora den känsla för en viss tid som karakteriserar de tidigare delarna av undersökningen. Jag hoppa läsare har overseende med detta.

1.3 Material

Detta arbete bygger på den kumulerande kunskapsutveckling som är en del av Produforums verksamhet. Därför har jag utgått från de utvärderingar och dokumentationer som redan existerar. Av dessa kan nämnas en intern utvärdering av projektet Produforum som gjorts 2008 (Karlsson 2008), en kontextuell ram för utvärdering av Produforum (Storlund 2008) och en extern utvärdering från samma år (Storlund 2008). Jag har också använt mig av sekundärdata i form av dokument som skrivits under projektets gång så som pro memoriam, projektbeskrivningar, verksamhetsberättelser och Produforum västra Nylands kartläggning över aktörer, kulturhus och behov i regionen. En viktig del av materialet och synvinklarna härstammar från mina egna erfarenheter från fältet och regionen. Statistiska fakta har jag samlat via bl.a. stadens egna hemsidor, statistikcentralen och kommunförbundets hemsidor. Det empiriska materialet har jag samlat under tiden oktober 2008 t.o.m. april 2009 och det består av observationer, anteckningar, och intervjuer. De viktigaste källorna för den teoretiska kontexten har varit *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer* (Lundahl & Skärvad 2008) och *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. (Holme & Solvang 1997)

Angående det kulturella klimatet och föreningarnas betydelse i regionen har jag långt förlitat mig på intervjuer och egna erfarenheter och uppfattningar, eftersom exakt statistik är svår att få tag på, och viss information om staden Raseborg i skrivande stund inte sammanställts.

1.4 Avgränsning och arbetets struktur

För att behålla arbetet hanterbart i frågan om informationsmängd såväl som tidsram har jag valt att avgränsa undersökningen till att omfatta främst Raseborgs stad, eftersom Produforum Västra Nylands verksamhet fysiskt är förankrad där. Vidare befinner sig staden i ett mycket intressant skede av sin utveckling, så jag har valt att koncentrera utredningen på ambiensen av idag, med de känslor som ligger på ytan, och de tankar om utvecklingen som existerar nu. Raseborgs kommun har dessutom ingått samarbete med Produforum och

utgör därför en av de mest relevanta intressenterna för Produforums verksamhet. Jag har lämnat beskrivningarna av Produforums organisationsstruktur, verksamhet och historia till ett minimum för att mycket av den redan finns dokumenterad. Jag har heller inte gått närmare in på den verksamhet som Produforum startat i andra svenskspråkiga regioner. Istället har jag vid beskrivningar av Produforum koncentrerat mig på att beskriva det som ännu inte sammanfattats, däribland modellen som fungerar som det verktyg som verksamheten bygger på, och i själva verket utgör verksamhetsmodellen.

I det inledande kapitlet har jag gått igenom bakgrunden till arbetet, forskningsmetoden, den teoretiska referensramen samt det använda materialet. I det andra kapitlet presenterar jag kontexten för undersökningen och beskriver Raseborg som kulturregion, presenterar Produforum i korta drag och tar upp kontexten för regional kulturverksamhet och föreningsverksamhet. I kapitel tre beskrivs Produforums verksamhetshistoria i västra Nyland. Starten och modellen som utnyttjas beskrivs, och därefter följer en sammanfattning av den information som Produforum samlat av sina aktörer. Följande moment innefattar presentationer av intervjutekniken samt intervjuobjekten och att resultaten av intervjuerna sammanfattas. I den avslutande delen sammanfattar jag rönen av utredningen och knyter dem till kontexten Produforum. Därefter följer en sammanfattande diskussion med utvecklingsförslag och förslag på fortsatt forskning. Till sist utvärderas arbetsprocessen och det egna arbetet.

2 BAKGRUND

2.1 Termer och begrepp

I arbetet förekommer en rad olika termer och begrepp. För att underlätta läsandet, och för att undvika oklarheter och missförstånd definierar jag här kort vissa begrepp och uttryck, och preciserar vad de syftar på i detta arbete.

Aktör (i sammanhanget Produforum)- Syftar på människor, arbetsgrupper och eventuella kulturhus som på sätt eller annat medverkar och växelverkar i projektet. Aktörerna definieras olika inom projektet beroende på ort och sammanhang (Produforums hemsidor).

Fria fältet– Benämning som används på professionella yrkesutövare som faller utanför teater och orkesterlagen (Lag om ändring av teater- och orkesterlagen 1066/2007), det vill säga: de åtnjuter inte kontinuerliga statliga verksamhetsbidrag. De *laglösa*, som de även kallas kan bestå av arbetsgrupper, föreningar el dyl. som kännetecknas av att de inte ägs av en kommun, samkommun, privat sammanslutning eller stiftelse, utan verkar på konst- och kulturfältet i professionell, organiserad verksamhet. Det fria fältet vi talar om idag har sina rötter i 1960-talets kulturklimat, då dessa mindre grupper började födas som en reaktion på institutionsteatrarnas hierarki (Lainsuojattomat: vapaan kentän historia). Det fria fältet kännetecknas än idag av en platt organisationsstruktur (i motsats till hierarkisk).

Kultur - Ordet kultur används i detta arbete som beteckning på konstnärlig verksamhet i alla former. Det vill säga sådan verksamhet som människor sysslar med och odlar omkring sig.

Kulturproducent – Syftar i detta arbete på person, instans, arbetsgrupp, förening el. dyl. som förverkligar kultur och konst.

Raseborg – staden och kommunen Raseborg. Här ingår f.d. Ekenäs stad, Karis stad och Pojo kommun. I begreppet **Raseborgsregionen** ingår dessutom Hangö och Ingå kommuner. Med **västra Nyland** betecknas i teorin nyland fr.o.m Kyrkslätt västerut. **Västnyland** i sin tur syftar på Raseborg, Ingå, Hangö, Sjundeå och Lojo.

2.2 Raseborgs stad

Sedan Produforum startade sin verksamhet i västra Nyland har många saker skett. Den mest markanta för regionen är otvivelaktigt sammanslagningen av Ekenäs stad, Karis stad och Pojo kommun till staden Raseborg.

Kommunsammanslagningen trädde i kraft 1.1.2009. Raseborgs stad befinner sig i Nylands landskap och ca 28.800 invånare varav nästan 70% har svenska som modersmål. Detta betyder att Raseborg är den största kommunen i Finland med svenska som majoritetsspråk.³ (Raseborgs hemsida 2009). Som landskap är

³ Av Finlands 348 kommuner är 19 st svenskspråkiga och 14 st tvåspråkiga med svenskspråkig majoritet fr.o.m. 1.1.2009

2

Raseborg en skärgårdsstad med 25 inv/km², och klassas därmed som tätort. Näringslivets struktur är service 68,1 %, förädling 26,6 %, jord- och skogsbruk 3,9 %. Som kulturmiljö är Raseborg en stad med skärgård, flera bevarade bruksmiljöer, herrgårdar och gamla kyrkor. I Gamla Stan i Ekenäs finns byggnader som härstammar från 1700-talet (Raseborg Den nya staden i västra Nyland 2009).

2.2.1 Kulturförvaltningsstrukturen i Raseborg

Kommunsammanslagningen har fört med sig en rad förändringar, en av dem är förvaltningens omstrukturering. Efter kommun- och servicestrukturreformen beslöt Ekenäs, Karis och Pojo att sammanslås till staden Raseborg. Efter länsstyrelsens godkännande av mandat började kommissionen som bestod av 15 personer bygga upp den nya stadens förvaltning 2005. I den nya staden valde man att ha stora nämnder. I Karis hade det t.ex. funnits en nämnd för kultur och fritid, och i Ekenäs en kulturnämnd. I den nya kommunen är kulturförvaltningen en av 6 sektioner under bildningsnämnden (Åkerö 2009). Raseborgs kulturbyrå har 4 anställda varav en är tjänst och de övriga befattningar.

2.2.2 Kulturen i Raseborg

Som en del av det massiva planeringsarbetet inför kommunsammanslagningen sammankallades även två kulturkonferenser där förtroendemän, tjänsteinnehavare och frivilliga kulturarbetare samlades. Den första konferensen hölls 23.1.2008, och resulterade i ett uttalande (bilaga 2). Den andra hölls 31.1.2009 i samma syfte. Efter konferenserna hade en kulturstrategi utformats (bilaga 3) som skulle ligga som grund vid utformningen av ett kulturpolitiskt program. (Åkerö 2009). Strategin poängterar bland annat barnkultur, kulturmiljöer och -turism, kulturutrymmen och kulturell mångfald (bilaga 3).

Stadens kulturbyrå ansvarar för en del evenemang i staden, däribland program på nationella bemärkelsedagar, Ekenäs årliga sommarkonsert i augusti och bokkalaset i november. Kulturbyrån fungerar också+ som koordinerande organ för evenemang i regionen. Informationsspridning och koordinering av kulturen

hör också till kulturförvaltningens uppgifter. I Raseborg finns ett tjugotal bibliotek och museer, även Västra Nylands landskapsmuseum ligger i Ekenäs. Medborgarinstitut, musikinstitut, yrkes- och folkhögskolor syns och hörs också i kulturutbudet. Föreningarnas roll som kulturproducenter är också stor. I regionen anordnas ett tiotal större, etablerade festivaler (bilaga 3). Därtill är evenemangskalendern i staden mycket brokig och levande (Lerviks 2009). I staden finns två kulturhus (Tryckeriteatern och Kulturhuset Karelia), samt ett tjugotal föreningshus från början av seklet då talko- och föreningsverksamheten hade ett uppsving (Idman 2009). Föreningsverksamheten spelar en betydande roll i regionens kulturproduktion. Detta kommer fram under flera tillfällen under kulturkonferensen 2009. Olika föreningar står för allt från evenemang och byadagar till konstnärlig utbildning för barn och vuxna.

2.3 Produforum

Produforum startade sin verksamhet som ett ettårigt projekt i Helsingfors 2007. Idén har sina rötter i det professionella fria teaterfältet i Helsingforsregionen. Den första offentliga dokumentationen av idén härstammar från en rapport av Ulla-Stina Gustafsson från seminariet *Drömmar måste byggas säkrare* 2004 (Karlsson 2008). 2006 skapades arbetsgruppen⁴ som satte igång med att förverkliga projektet som fick namnet Produforum. Projektet erhöll finansiering⁵ och kunde sparkas igång ordentligt i januari 2007 (Karlsson 2008:14).

Projektet fick uppföljning med Produforum Nyland som startades 2008, samt erhöll finansiering för ett riksomfattande projekt med syfte att förankra verksamhetsmodellen på svenska på olika orter runt om i Finland under perioden 2008-2013. Således består Produforum idag av tre ”skilda” projekt som bedriver samma verksamhet.

⁴ Arbetsgruppen bestod av Jessica Lerche, verksamhetsledare för föreningen luckan i Helsingfors, Leena Björkqvist, programansvarig vid Yrkeshögskolan Novia (f.d. Sydväst), Nina Gran, specialplanerare vid Helsingfors stads kulturcentral, Matilda Sundström, länskonstnär, Nylands konstkommission.

⁵ Europeiska **Socialfonden** via Länsstyrelsen i **södra Finlands län**, **Svenska Kulturfonden**, Helsingfors Stad.

(Produforum 2007)

Produforum Nyland 2008-2013

Produforum Svenskfinland 2008-2013

Produforum östra Nyland 2008-2009

Både organisationen och verksamheten har beskrivits och uppfattats på många olika sätt. Den enklaste beskrivningen av Produforums verksamhet är att projektet erbjuder en stödstruktur och strävar till att underlätta verksamhetsförutsättningar för professionella konstnärer, fria grupper, kulturproducenter och studerande i den starkt växande kultursektorn (Storlund 2008). Vad detta innebär i praktiken beror långt på vem man frågar. Enligt min egen uppfattning kretsar projektet kring en rad begrepp av vilka kan nämnas nätverk, kompetenshöjning, utveckling, kunskapsutveckling och -utbyte, kulturpolitik, och sist men inte minst: stödstruktur. Kort och gott strävar Produforum till att bearbeta de problem som professionella kulturarbetare ställs inför i sin yrkesutövning. Projektstrukturen är levande och icke-hierarkisk, vilket kan göra den utmanande att greppa.

Att skapa en gemensam gränsöverskridande interaktiv plattform där regionens professionella kulturarbetare och frilansare samt studerande i branschen i regionen möts, för att få till stånd nya arbetsmöjligheter, arbeta med riktiga projekt och produktioner. Avsikten är att höja kompetensen bland adepterna, utforma och verkställa gemensamma projekt och skapa synergieffekter och innovationer inom området och i förlängningen arbetsmöjligheter. (Projektet Produforums projektplan 18.6.2007)

3. UTREDNINGEN

3.1 Produforum västra Nyland

Produforums plattform i västra Nyland börjar utformas 2009 (Hellberg-Sågfors 2009). Verksamheten har satt igång redan 2007 med lokalisering av utrymmen och samarbetsavtal med staden. På våren 2008 startar verksamheten med möten av vilka kan nämnas

16.5.2008 Informationstillfälle för kommande aktörer

24.6.2008 Samarbetsmöte gällande kulturhus i västra Nyland

17.9.2008 Kulturhusmöte med aktörer, fonder och Raseborgskommissionen

Som regional projektkoordinator fungerar Ylva Gestranus-Määttä (vikarie för Annette Ström) och Produforums utrymmen finns i Gardberg hus på Nabogatan i Karis eftersom Karis stad ingått samarbete med projektet. Verksamhetsområdet sträcker sig från Kyrkslätt t.o.m. Hangö. Verksamheten har en regional styrgrupp⁶, och 14.10.2008 ordnas det första seminariet för aktörer (Londén 2008).

3.1.1 Verksamhetens implementering och modell

Verksamhetsmodellen som Produforum utvecklat bygger på att utbyta av tjänster, som utarbetats under projektets första år, vidareutvecklas och förankras successivt i regionen. Det första steget i utformningen av verksamheten är Formaproduforum-seminariet. Det är ett öppet tillfälle dit kulturaktörer i regionen bjuds in för att diskutera och ge möjlighet att påverka de tjänster som behövs i regionen.

Under formaproduforumseminariet funderar aktörerna tillsammans a) vilka problem de upplever i sitt arbete, b) vilka behov de upplever att de har, och c) vilka lösningarna på dessa problem kunde vara. Efter det formas verksamheten i regionen för att på lämpligaste sätt tillfredsställa dessa behov samt lösa aktörernas och regionens problem. Den verksamhetsmodell som Produforum utvecklat och som använts för att sätta igång och upprätthålla verksamheten kan beskrivas som en utvecklingsmetod; man identifierar situationer och utvecklar dem i en önskad riktning. En modell är dock en förenklad version av verkligheten som på gott och ont förenklar en möjligtvis komplex situation. En modell i sig innefattar inte alla de delar av verkligheten som ligger bakom modellen. (Lundahl & Skärvad 2008). Med andra ord är det alltid frågan om en process i flera etapper, som bit för bit leder mot en lösning eller förändrad situation. Produforums verksamhet formas på så sätt enligt de gällande behoven, vilket gör projektet formbart och flexibelt.

⁶ Ann-Christin Hellberg-Sågfors, Annette Ström/Ylva Gestranus-Määttä (vikarie), Fredrika Åkerö, Kerstin Romberg, Matilda Sundström, Matts Blomqvist, Studeranderepresentant från YH Novia (Hellberg-Sågfors 2009).

3.1.2 Aktörernas behov

I ett pro memoriam från Formaproduforum i västra Nyland 14.10.2008 (bilaga 1) lyfts problem och behov fram av aktörerna. Flera punkter berör oro för geografiska hinder, t.ex. finns det ingen Lucka eller biljettförsäljning i Ekenäs. Programkoordinering samt marknadsföring upplevs som svåra punkter. Vidare diskuteras professionalisering av aktörers verksamhet, brist på kontakt och kunskapsutbyte.

Aktörernas utmaningar kan grovt delas in i två kategorier: för det första så att säga materiella problem: brist på utrymmen, pengar, verktyg (datorer etc.), och för det andra brist på immateriella tillgångar: kunskap, idéer, samarbeten, information.

3.2 Intervjuerna

Syftet med intervjuerna var att samla bakgrundsinformation och expertis som jag själv inte har, men också att samla uppfattningar och åsikter om kulturens ställning och det allmänna kulturklimatet i Raseborg, samt uppfattningar om Produforum. Eftersom staden existerat endast i några månader, och både statistik, administration och förvaltning i princip är under uppbyggnad, lika som stadens hemsidor, har dessa intervjuer utgjort en oersättlig informationskälla i mitt arbete. Jag fick också många åsikter och tankar om konst och kultur, av vilka bara en bråkdel redovisas i arbetet. Speciellt intervjuen med Fredrika Åkerö (Åkerö 2009) spelade en stor roll i för gestaltningen av förvaltningen i kommunen efter kommunsammanslagningen.

Jag har utfört ostandardiserade, ostrukturerade och situationsanpassade intervjuer, eftersom huvudsaken är att ställa sådana frågor som täcker informationsbehovet (Lundahl & Skärvad 2008:115). Meningen har också varit att samla in sk. *mjuka data*, d.v.s. personers bedömning av en situation, föreställningar, motiv och samarbetsklimat (Lundahl & Skärvad 2008:116). Mina intervjuer har således varit både informations- och personorienterade.

Den fria intervjun kännetecknas av att inte vara så snävt definierad som den strukturerade. Förutom rena fakta och informationssökande utreds

respondentens attityder, åsikter och föreställningar via utredande frågor. Vid valet av intervjuobjekt har jag valt personer som är *direkta intressenter*, d.v.s. personer som utredningen behandlar. Direkta intressenter kan vara svåra och känsliga att närma sig p.g.a. tänkbara intressekonflikter mellan utredaren/uppdragsgivaren och intressepersonerna. Jag var bekant med flera av de personer jag intervjuade från tidigare, och de återstående kände jag till även om jag inte hade en personlig relation till dem. Att jag var bekant med intervjuobjekten möjliggjorde en friare och personligare interaktion eftersom de visste vem jag var. Jag redogjorde även för mina motiv och min bakgrund, delvis för att de jag kände var medvetna om intervjuernas syfte, dels för att försäkra mig om att de jag inte kände från förut skulle kunna placera mig i ett sammanhang. I praktiken betydde detta att jag berättade att jag gjorde mitt examensarbete som beställning för Produforum, och att jag ville utreda åsikter, attityder och uppfattningar om kulturens ställning och klimat i Västnyland och specifikt Raseborg samt att jag dessutom frågade frågor som direkt berörde Produforum och dess verksamhet i regionen.

I en icke-standardiserad intervju ligger tonvikten på personlig kontakt. Avrapporteringen av en sådan intervjuundersökning utnyttjas ofta illustrerande och representativa citat (i motsats till tabeller och statistiska bearbetningar) för att exemplifiera slutsatser och observationer.

Jag upplevde själv att en viss bekantskap med regionen och flera av de personer jag intervjuade var till nytta i intervjusituationerna. Å ena sidan kom jag som en utomstående, som man gärna förklarade det egna fältet för och å andra sidan behövde personerna inte vara osäkra på vem jag egentligen var, och vad jag var ute efter. Min inte allt för personliga anknytning möjliggjorde en fri och personlig interaktion. Jag befann mig heller inte i intressekonflikt med någon av personerna eller fältet.

Intervjuerna utfördes enskilt, förutom intervjun med Matts Blomqvist och Lotta Lerviks som intervjuades tillsammans. Tidpunkterna för intervjuerna nämns i samband med presentationerna av de intervjuade (kap 3.2.1). Jag valde personer från Kulturförvaltningen så väl som personer som är regelbundet aktiva

på kulturfältet. Vidare ville jag ha personer från de forna kommunerna för att kunna få nys om attityderna efter kommunsammanslagningen, eftersom min uppfattning var att det existerar en förutfattad mening om dynamiken regioner emellan i den nya staden. Jag har i sammanfattningen tagit upp vissa punkter som uppenbarades under intervjuerna. Det är värt att påpeka att jag efter bästa förmåga tolkat respondenternas uttalanden så som det sagda menades, och inte haft för avsikt att ta uttalanden ur sitt sammanhang eller i övrigt förvränga betydelser. Det jag valt att ta upp har jag ansett relevant i denna utredningskontext, och jag har lyft fram saker som kunde tänkas bredda förståelsen för kulturverksamheten som helhet, och samtidigt gynna uppdragsgivaren och fördjupa behovskartläggningen och belysa fältet som helhet. Personerna är även valda för att de representerar de organ, fält och aktörer som Produforum och dess verksamhet berörs av direkt eller indirekt.

Alla intervjuer bandades med respondenternas tillåtelse. De flesta intervjuernas längd låg kring 60 minuter, förutom intervjuerna med Matts Blomqvist och Lotta Lerviks som räckte ca 110 minuter.

3.2.1 Intervjuobjekten

Jag hade planerat att utföra intervjuer med följande sju personer (i alfabetisk ordning):

Matts Blomqvist, (intervjuad 27.3.2009), kultursekreterare (kommunal tjänst) i Raseborg, tidigare kultursekreterare i Ekenäs.

Ralf Friberg, (planerad intervju 17.4.2009), ordförande i bildningsnämndens sektion för kultur och museer. (Beklagligt nog blev intervjun med Friberg inte av, eftersom Friberg vid avtalad tidpunkt inte var hemma och jag fick besked om att han åkt till frisören och inte var anträffbar.)

Dan Idman, (intervjuad 3.4.2009), freelance scenkonstnär, ordförande för Västnyländska Ungdomsringen, producent för Medeltid på Raseborg.

Lotta Lerviks, (intervjuad 27.3.2009), kulturplanerare (kommunal befattning) i Raseborg, ansvarar i huvudsak för information och teater. Tidigare (innan

kommunsammanslagningen) kulturledare i Karis.

Jan Lindroos, (intervjuad 31.3.2009), verksamhetsledare för Västnyländska ungdomsringen , producent för Raseborgs sommar-teater.

Heidi Lunabba, (intervjuad 3.4.2009), freelancebildkonstnär, fast aktör i Produforum. Artist in residence vid Villa Snäcksund.

Fredrika Åkerö, (intervjuad 25.3.2009), invald i Raseborgs stadsfullmäktige och ordförande för bildningsnämnden i Raseborg. Viceordförande i Svensk Ungdom i Raseborg.

Utöver kartläggningen av aktörernas behov som Produforum redan gjort, ger dessa personer en utvidgad bild av vad som händer på kulturfältet i regionen. I nästa kapitel sammanfattas intervjuerna i tidsordning, d.v.s. den intervjun som utfördes först refereras först o.s.v.

3.2.2 Sammanfattning av intervjuerna

Den första intervjun utfördes med Fredrika Åkerö (Åkerö 2009)⁷. Åkerö beskriver först förvaltningens struktur i den nya kommunen. Sammanslagningen har bland annat fört med sig att tjänstemän och förvaltningar stationerats om på 17 olika orter i den nya kommunen. Ekenäs kulturbyrå fanns tidigare i Ekenäs, medan Raseborgs kulturförvaltning är stationerad i stadshuset i Karis. Åkerö menar att detta varit ett hårt slag för Ekenäsborna.⁸ På min fråga om vilken uppfattning hon har om föreningar och icke-professionella som kulturproducenter svarar Åkerö att det råder olika uppfattningar om vem som är producent av kulturen i t.ex. just Ekenäs och Karis. I Ekenäs har en andel av evenemangen varit sådana som kulturbyrån, d.v.s. staden arrangerat, medan det i Karis funnits en annorlunda kutym; där har kulturföreningar stått för arrangemang. Åkerö ser på kulturlivet och -mångfalden från kommunen synvinkel. Man kontrollerar kulturens möjligheter genom budgeter och

⁷ För att underlätta läsligheten hänvisas till källa endast första gången intervjuobjektens namn nämns i detta kapitel. Ytterligare hänvisningar till person syftar direkt till den förstnämnda källan av intervjun, ifall inte annat nämns.

⁸ Det är värt att nämna att jag under min praktikperiod på Ekenäs stads kulturbyrå i Maj 2005 lade märke till att Kulturbyrån utgjorde en halofficiell träffpunkt för kulturaktörer. Denna aspekt återkom även i Karis, vilket Lotta Lerviks (Lerviks 2009) kommenterade i intervjun som jag utförde med henne.

understöd, men Åkerö menar att det egentligen inte är kommunens uppgift att producera kulturens innehåll. Hon påpekar också att det råder skilda uppfattningar om det; vissa tycker att det är just kommunen som skall producera kultur. Dessa åsiktsskiljaktigheter kan förekomma även regioner emellan. Åkerö ser på kommunens uppgift inom kulturen mer som ett samlande och stöttande organ. Att koordinera, hjälpa till med att förverkliga, erbjuda utrymmen och t.ex. stänga vägar under evenemang. Kommunen kan och skall trygga verksamhet och ta beslut som gynnar kulturen och skapar en rättvis utgångspunkt för utövande av konst och kultur. Åkerö tycker det finns mycket kultur i Raseborg, hon beskriver det som en djungel. Hon beskriver också möjligheten att styra kulturen med det kulturpolitiska programmet beroende på vad man eftersträvar. Skulle Raseborg t.ex. vilja profilera sig starkt kunde man satsa medlen avsedda för kultur på enskilda stora evenemang, eller satsa på att höja professionaliteten på vissa områden på bekostnad av mångfalden och regionens många halvprofessionella aktörer. Jag frågar vilka hot och utmaningar kulturen i regionen står inför. Åkerö svarar att pengar alltid är en brist. Kulturaktörernas visioner skulle nå mycket längre än vad det finns resurser till. En annan utmaning är den marginella kulturen; publikunderlaget är begränsat, och många evenemang är beroende av utomstående besökare. Också att hålla starkt på sitt och att ha olika åsikter om vilken sorts kultur som skall regera kan vara en känslig punkt på mindre orter. Åkerö hoppas att kulturaktörerna skall hitta varandra över reella eller inbillade gränser. Att det skulle utvecklas en vad hon kallar *Raseborgskultur*. Hon påpekar att VNUR (Västnyländska Ungdomsringen) är ett exempel på kulturproducent som når hela Västnyland, och att Faces etnofestival är ett evenemang som samlar tusentals människor från södra Finland. Att ha en större kommun skapar också helt nya ramar och möjligheter som hon hoppas att kulturaktörerna skall gynnas av.

På frågan om hur hon ser på Produforums nya verksamhet i regionen funderar Åkerö kring definitionen på verksamheten. Hon tycker den kan verka lite diffus i frågan om syfte. Ändå tycker hon det är bra, bara verksamheten kommer igång, och konceptet utvecklas till att passa Västnyland. Vem vinner inte på att kulturaktörer samarbetar och nyttjar varandra. "Produforum är ett frivilligt

forum och ett kreativare forum än en kommun.” Produforum kan göra det utvecklingsarbete som kommunen aldrig hinner med.

Den andra intervjun utfördes med Matts Blomqvist (Blomqvist 2009) och Lotta Lerviks (Lerviks 2009). Lerviks börjar med att berätta vilka de nya benämningarna i staden är. Björkqvist är kultursekreterare, och hon själv kulturplanerare. Ett stort arbete som påbörjats är att få kulturdelens hemsidor heltäckande. Särskilt evenemangskalendern har blivit ett stort arbete, i och med att allting skall översättas endera till finska eller svenska. En kulturkatalog skall också sammanställas. Björkqvist säger att det är svårt att få information av föreningar ett år i förväg. Lerviks påpekar också att kulturkatalogen är förutom ett marknadsföringsorgan också ett sätt att få diskussion med föreningar, så att inte allting händer samtidigt. Båda anser också att de kulturkonferenser som anordnats två år i rad har haft en viktig roll i kulturaktörernas kommunikation och koordinering. Lerviks påpekar att det är lite som Produforum. Blomqvist tycker att Produforum i sin tur borde koncentrera sig på de professionella, och skilja proffs från glada amatörer för att utveckla den professionella kontaktytan och de professionella samarbetena. Men att definiera gränsen mellan professionell och amatör är inte så lätt. Vi fortsätter att diskutera Produforum. Blomqvist sitter med i styrgruppen för verksamheten. Lerviks blev också snabbt inkopplad via Luckan i Karis. Jag frågar vilken nytta de ser att Produforum kunde föra med sig. Björkqvist förespråkar kartläggning av kulturfältet. Ett forum eller en webbsida där uppgifter kunde samlas om professionella i regionen. Något som kunde hållas aktuellt genom att man själv kunde mata in data. Lerviks uppger också språket som ett problem. Verksamhet som riktar sig till alla borde gå på båda språken, medan Produforum arbetar på svenska. Lerviks ser att Produforum gör lite samma saker som Raseborgs stad. Medan tröskeln till staden kan vara högre än tröskeln till Produforum.

Jag frågar om den nya staden och vilka förändringar det fört med sig. Hur skall den nya Raseborgskulturen se ut? Blomqvist hävdar att sammanslagningen är ett ypperligt tillfälle att skapa nya mönster. Den nya staden har också flera centrum, olika mönster inom staden. Det skall man ta vara på och inte försöka skapa en enkelriktad helhet. Diversiteten gör en stad mycket intressantare. Lerviks tycker

att omvälvningen i det stora hela gått rätt bra. Tidigare har Karis och Ekenäs varit hemmaplan; nu finns även Pojo med i bilden. Lerviks erkänner att det kanske hamnat lite bakom, att man har liksom inte hunnit dit ännu.

Balansgången mellan språken upplever Lerviks också utmanande. Evenemang anordnas oftast på endera finska eller svenska. Blomqvist säger vidare att det nu finns en finskspråkig kulturförening, vilket är bra, för finskan lever annars i riskzonen av att bli marginell i kultursammanhang.

Stadens storlek är också något som förändrar kulturförvaltningens roll. I Ekenäs föreningar haft nära samarbete. Det har varit låg tröskel att komma och hälsa på och samarbeta kring saker. Blomqvist funderar ifall föreningarna kommer att hitta den nya administrationen på samma sätt. Lerviks bekräftar att det varit lika i Karis. Man har kunnat stöta på någon på stan o.s.v. Ändå menar Blomqvist att det nog är lättare att träffa kulturen ansikte mot ansikte här än t.ex. i Helsingfors.

Jag frågar om föreningarnas roll som kulturproducenter. Både Lerviks och Blomqvist intygar att föreningarna spelar en viktig roll. Lerviks belyser att de största evenemangen i regionen, Faces och Raseborgs Sommartheater anordnas av vad som kan anses som små föreningar. Där kommer vi tillbaka till definitionen på professionella och amatörer. Lerviks frågar ifall inte en förening som år efter år ordnar evenemang som omfattar besökarantal på över 10.000 personer kan klassas som proffsigt. Blomqvist är enig om att gränsen är diffus. Han menar att det är avsaknaden av institutioner som leder till att när man vill ha kultur, så skapar man den med de förutsättningar man har. Jag frågar hur kulturbyrån skulle vilja utveckla kulturen i regionen. Blomqvist vill att kulturen skall vara lättillgänglig. Marknadsföringen av kultursedlarna är en viktig sak. Tröskeln att delta skall vara låg. Samtidigt är det viktigt att bibehålla bildningsdelen, d.v.s. minnas kultur och bildning påpekar Lerviks. Det räcker inte med de folkliga evenemangen där man dricker öl och grillar korv och säger morjens åt bekanta. Barnkulturen behöver också utvecklas.

Föreningarnas antal är stort, men åldersstrukturen stiger. Genom att samarbeta med bildningen och genom att få in kultur i skolan bibehåller man ett levande kulturliv.

Blomqvist reflekterar över att man i den nya staden valt att ha kulturförvaltningen under bildningen och därmed knutit samman bildning och kultur.

Den tredje intervjun utfördes med Jan Lindroos 31.3.2009 (Lindroos 2009). Lindroos börjar med att berätta hur han kom att sitta på posten som verksamhetsledare för Västnyländska ungdomsringen (VNUR). VNUR är en takorganisation för hembygds-, ungdoms- och kulturföreningar i västra Nyland och har inga personmedlemmar. VNUR har kring 38 medlemsföreningar för tillfället. Lindroos ser att VNUR:s utveckling går mot att bli en sorts intresseorganisation för föreningar i och med att det blivit allt viktigare att föra föreningars talan och få tredje sektorn att passa in i statliga och kommunala sammanhang. Den största enskilda åtgärden är Raseborgs Festspel som anordnas varje år. Festspelen är ett enormt spektakel som bygger på ett samarbete av ett tjugotal föreningar. En stor del av arbetet är mer eller mindre oavlönat. Evenemangen (däribland Raseborgs sommarteaters 20 teaterföreställningar är helt beroende av frivillig arbetskraft och föreningar). Lindroos poängterar att föreningsverksamheten är avgörande för kulturen i trakten och att det dessutom finns ett tjugotal föreningshus i regionen varav största delen är upprättade under förra sekelskiftet. Lindroos tar även upp avsaknaden av professionella institutioner. Som exempel nämner han det halvdussin teaterföreställningar som lagts upp i regionen. En del är glada amatörer, medan andra nästan halvproffsiga. Det finns inga ensembler. På bildkonstområdet finns det en del. Han funderar vad det beror på. Pengarna som kommer till kulturen är ju inte heller skyhöga. Lindroos tycker inte att staden skall producera kultur. Kommunen skall se till att det finns pengar till produktion, att det arrangeras utrymme och att man är positivt inställd till kulturen. Lindroos säger att han inte känner till bildkonstfältet så bra, men att musikundervisning och koordineringen fungerar. Det finns en grundutbildning som är lyckad. Det finns ett brett konsertutbud och ett livligt körliv, med säkert ett tiotal aktiva körer. Likaså finns grundutbildning i dans av många olika sorter, men det som saknas är någon sorts organiserad teaterutbildning. Han funderar ifall ett av problemen är att man inte kan locka dramapedagoger i och med att det inte finns fasta

utbildningar att erbjuda. Ett annat hot för verksamheten är bristen på kontinuerliga bidrag. Det finns inga fasta understöd, allt måste ansökas projekt- eller årsvis. Ungdomsrörelsen i sig finansieras rikligt av staten, men de pengarna har för vana att fastna på centralnivå. Nu har det blivit lite bättre i och med större regionala satsningar som kanaliserar medel till gräsrotsnivån.

När vi talar om Produforum uttrycker Lindroos en oro över att en sådan ny sak kunde slå sönder de redan etablerade och fungerande strukturerna. Han anser att VNUR och Produforum är konkurrenter i den mån att Produforum försöker göra det som VNUR redan gör. Hans bild är också diffus vad gäller Produforums struktur och egentliga verksamhet. Vilka strukturer är det som håller ihop verksamheten och hur länge? Han tycker att nya projekt och idéer alltid är bra och välkomna, men man borde kolla de existerande strukturerna och se hur nya saker passar in i sammanhanget. Samtidigt ser han en nytta också. Det finns säkert flera människor som redan sysslar med kultur som skulle vilja bli mer professionella och utvecklas. Men å andra sidan så menar han att ifall man går in för enbart det professionella så dödar man det frivilliga. Lindroos menar att det inte ens finns resurser till att enbart skapa sk. professionell kultur.

Den fjärde intervjun utfördes med Dan Idman 3.4.2009 (Idman 2009). Idman går genast in på föreningsverksamheten när jag frågar om hur kulturen uppkommer i regionen. Han upplever föreningsverksamheten som ett kitt som håller människor samman. Det är ett sammanhang som många har sina vänner och sitt arbete i. Man ödar sin fritid på verksamhet och jobbar med sin hobby i många fall. Idman upplyser också att kommunen och föreningarna arbetar nära varandra; det finns sällan evenemang som kommunen arrangerar där det inte finns händer från tredje sektorn med i spelet. Samtidigt ser han också att den finskspråkiga kulturen vill bli i skymundan. Även Idman tar upp avsaknaden av institutioner. Också kommunala bidrag kommer på tal. Tryckeriteatern som är belägen i Karis och förvaltas av VNUR tycker han gott kunde subventioneras av kommunen. Förslagsvis kunde ett årligt bidrag innefatta en viss kvot dagar då byggnaden står till kommunens förfogande, samtidigt skulle den fortsatta verksamheten vara tryggad. För övrigt upplever Idman att det ofta är samma människor som figurerar på kulturfältet. Det finns en handfull riktigt aktiva som

är inblandade lite överallt.

Jag frågar ifall han kommit i kontakt med Produforum, och det har han. Idman har dock ingen klar bild över verksamheten. Han menar att den är så i sin början att det är svårt att säga. Han liknar det med en tankesmedja med samlingsmöjligheter. Han nämner att det finns vissa röster som känner ett hot av Produforums etablering i regionen, men att han själv aldrig uppfattat det så. Han tycker också det är välkommet med lite nytt, nya idéer och människor som kan vidareutveckla det som redan finns. Idman skulle gärna gå i en riktning där det skapas ett vi, ett större sammanhang på kulturfältet där många fler människor känner sig hemma.

Den femte intervjun utfördes med Heidi Lunabba 3.4.2009 (Lunabba 2009). Jag börjar med att fråga hurdana förutsättningar det finns för yrkesutövande av konst i Raseborg. Lunabba menar att det är fullt möjligt, men det är svårt att skapa ekonomisk kontinuitet. Man kan jobba projektbaserat, men det är svårt att skapa långsiktiga projekt. Många jobbar vid sidan om, antingen med något som har anknytning till konsten, eller med någonting helt annat. Lunabba medger att hon inte följt med kulturen i regionen så noga, men att det ju nog händer saker. Hon vet inte hur mycket professionell kultur som utövas, men har den uppfattningen att föreningar arrangerar mycket i trakten. Hon jämför med Helsingfors där det finns mycket mer utbud, och tycker att det verkar lättare att göra amatörkultur på mindre orter. Det kan vara ett problem för yrkesutövare, eftersom det kan bli svårt att få betalt i och med att det alltid finns någon som kan göra saker gratis. Å andra sidan är möjligheten att få mediasynlighet bättre på en mindre ort.

Jag frågar vad hon tycker om kulturutbudet, och nivån på det i regionen. Lunabba svarar att hon mest följt med Pro Artibus utställningar, som hon i regel tycker håller hög klass. Det lilla hon sett på Gnist har också varit bra. Lunabba reflekterar också över vikten av att få ställa ut sina arbeten på olika ställen. Har man en utställning i Ekenäs är det riktigt säkert att en procentuellt större del av befolkningen ser ens konst, medan man då man ställer ut t.ex. i Helsingfors så finns det fler branshmänniskor att nå.

Jag frågar hurdan verksamhet Lunabba skulle vilja se i den här regionen, och vilka förutsättningar som finns för skapande. Hon poängterar att det är viktigt att från stadens sida ta vara på de initiativ som dyker upp och försöka möta dem istället för att själv producera kultur. Samarbetet mellan staden och professionella konstnärer kräver också flexibilitet, eftersom så mycket är projektbaserat. Kulturfältet är inte så statiskt och regelrätt; ett år kan det behövas dubbelt mer pengar, ett annat år kanske det behövs en ungdomsarbetare som kan involveras i arbetet med konstnärer etc. En kommun är ju en massiv byråkratisk maskin, att göra saker i samarbete med staden är mycket enklare. Samarbete med staden är enligt Lunabba avsevärt lättare på en mindre ort. Lunabba kommer in på det intersektoriella, och säger att hon anser det är mycket viktigt att konsten, företagen, staden och skolorna möter varann. Det ger både åt kulturarbetare och skapar intresse för dem som inte jobbar som proffs inom konst.

Lunabba kom i kontakt med Produforum via gruppen Kulturfeministerna. Hon tycker att hon haft stor nytta av Produforum i form av producentskaphandledning, ekonomihantering och att komma i kontakt med andra på fältet. Jag frågar ifall hon tycker att Produforums verksamhet är svår att greppa.

Lunabba svarar att i och med att Produforum inte direkt producerar utåt utan stöder aktörer i deras arbete så förstår hon att det kan vara svårt för vissa att förstå och se sambanden. Jag frågar vad hon själv önskar av Produforum.

Lunabba efterlyser bildkonstnärer i Helsingfors i och med att Produforum i Helsingfors är mycket teatercentrerat. Hon menar också att producenter kunde bli mer insatta i bildkonstfältet. Mötena i västra Nyland i sin tur har mer spridning bland olika konstformer, och hon trivs bra där. Hon reflekterar också över att det finlandssvenska bildkonstfältet är starkast i Österbotten, medan de som arbetar mer sydligt ofta gör det på finska.

Vilka är då utmaningarna för småföretagande konstnärer? Lunabba tror att familjebildande och därmed behovet av en stabil ekonomi är vad de flesta faller på, speciellt kvinnor. Att bli osams med fonder skulle också vara risigt, eftersom de utgör en viktig del av freelance-konstnärers inkomster. Hoten är i första hand ekonomiska, men ifall kulturutbudet och mångfalden minskar, eller

kulturundervisningen i skolorna lider. I sådana fall blir förutsättningarna för kulturarbetaren helt klart sämre. Lunabba anser också att skolorna är mycket viktiga kulturutbildare. Där går också de barn som inte skjutsas runt från hobby till hobby. I skolorna når man alla. Att arbeta med skolåldrar är också enligt Lunabba lättare just i och med att de är en samlad grupp.

Vi diskuterar skillnaderna mellan större och mindre orter. Lunabba poängterar att man behöver behandla publikunderlaget annorlunda. Utmaningen på en liten ort är att få det attraktivt för konstnärer att arbeta eller ställa ut där. Mindre orter har mindre möjligheter till marginella grejer, eftersom det inte finns publikunderlag. Å andra sidan är mainstreamkultur eller ölkultur inte alltid det intressantaste för professionella konstnärer.

4 AVSLUTANDE DEL

4.1 Sammanfattning av resultaten av utredningen

Produforum västra Nyland startades 2007, och aktörsmöten och formning av verksamheten drog igång ordentligt på hösten 2008. Verksamhetsmodellen har med andra ord redan implementerats och utformningen av verksamheten satt igång. Ändå är många av de saker som jag observerade under 2008 fortfarande aktuella. Detta visar på hur viktig det är att reda ut vilka vindar som blåser på fältet, samt vilka utmaningar aktörerna själv upplever att de har att tampas med. Den första delen är den undersökning som Produforum gjort bland sina aktörer (kap 3.1.2). Som centrala problem nämner Produforum västra Nylands aktörer koordinering av evenemang på orten, svårigheter med informationsspridning och därmed publiktillströmning. Problematiskt uppfattas också evenemangens beroende av frivilliga insatser och i samband med detta den lidande professionaliteten. I Ekenäs saknar man en mötespunkt så väl som ett biljettförsäljningsställe. Aktörerna upplever också idétorka, ensamhet och brist på kunskap och kontakter. Även pengar och tillgång till datorer och kopieringsmaskiner nämns.

I intervjuerna (kap 3.2.2) nämndes föreningsverksamhetens betydande roll i produktionen av kultur i regionen. Likaså evenemangens beroende av

frivilligarbete. Ekonomiska resurser är knappa och kontinuerliga understöd är svåra, om inte omöjliga att få. Det leder till att kulturarbete blir projektbaserat, och långsiktig verksamhet lider.

Den finskspråkiga kulturen känner sig också trängd eftersom det utgör en minoritet i regionen. Det finns också en rädsla för att kulturutbudet utarmas, och att större och dyrare satsningar kommer att prioriteras framom mindre. Det humana och människonära anses som en viktig sak. Nya konstellationer och idéer skulle vara viktiga, men en viss konservatism och tendens att hålla starkt på det egna gör det svårt att få in nytt blod och förändring i kulturen. Att utveckla den professionella kulturen och skilja den från amatörverksamheten är en utmaning. Staden saknar egentliga kulturinstitutioner. I regionen finns en hel del lokaler, bl.a. i form av föreningshus som kunde utnyttjas till kultur. Det finns hos flera också ett behov av ett samlat register på kulturaktörer i regionen, som skulle vara uppdaterat. Likaså skulle kulturutbudet behöva koordineras och synkroniseras bättre. Det skulle också behövas kultur som lockar besökare bortom stadsgränserna och samtidigt erbjuda invånarna i regionen ett såpass bra kulturutbud att man inte är tvungen att åka till större städer för att få tag på attraktiv kultur. De initiativ som finns i regionen vore bra att ta vara på, även om det kan vara svårt för proffs att få betalt för jobb. Kultursamarbeten över sektorsgränser är viktigt. En vidare utmaning är att skapa sådana förutsättningar att professionella konstutövare kan och vill arbeta i regionen trots att en liten ort kräver att kulturen vänder sig till en bredare publik, eftersom publikunderlaget är begränsat.

4.1.1 Analys av resultaten

Raseborg är en region i förändring, och detta speglas också i kulturen. Meningen med undersökningen har varit att samla in sk. *mjuka data*, d.v.s. personers bedömning av en situation, föreställningar, motiv och samarbetsklimat (Lundahl & Skärvad 2008:116). På basen av undersökningen har jag analyserat resultaten och beskriver nu hur jag tolkat materialet.

Det finns en genomgående oro som direkt kan knippas till geografiska faktorer bland kulturpersoner i regionen. Denna oro fanns år 2008 och finns än idag 2012, fyra år senare. Efter kommunsammanslagningen behöver man gestalta staden och sitt arbetsutrymme på ett nytt sätt. Man kan nästan se att det finns en rädsla för att allting blivit större, och därmed svårare. På sikt kommer sådana saker eventuellt att mista sin akuta karaktär och man blir van vid de förändringar som skett, men den tiden är ännu inte inne. Kulturen, liksom resten av staden har genomgått en omvälvning. Rent konkret har kommunen pusslat om sina nämnder, och kulturadministrationen har ändrat form. Läget för olika byråer och verksamhetsställen har ändrats inom vad som nu är stadsgränserna, men som fortfarande starkt upplevs som "hos dem" och "hos oss". Otvivelaktligt är geografin en utmaning i den nya staden. Kommunsammanslagningen för dock med sig en rad möjligheter; en större kommun är en större resurs och det som tidigare varit utanför är nu innanför. Det finns tydliga förhoppningar om mer omfattande samarbeten och tankar om att tillsammans skapa någonting nytt. Det finns bättre förutsättningar för informationsspridning och programkoordinering.

Kulturen och bildning är också en fråga som dyker upp i undersökningen. Man är mån om den yngre generationen och kulturfostran. Samarbetet med skolor ses som viktigt. Detta är också uppmärksammat i förvaltningen i och med att bildningen och kulturen i kommunen finns under samma tak.

Kulturförvaltningen har hopp om att det skall gynna samarbeten. Inom konstämnen är det till stor grad föreningar som sköter om grundundervisning. Lärkkulla har musikutbildning, Hurja Piruetti har dans. Det som saknas är teater och bildkonst, och det är något som man helt tydligt vill satsa på: förutsättningar för barn och unga att ta del av konst, och utöva och utbildas inom området.

En naturlig brännpunkt i undersökningen är den konkreta kulturproduktionen. Regionen saknar egentliga kulturinstitutioner, det finns med andra ord inga professionella teatrar, orkestrar el. dyl. Kulturproduktionen fördelas därför i stort sett mellan stadens kulturbyrå samt olika föreningar och företag. Kulturbyrån

arrangerar en del program på nationella bemärkelsedagar och traditionella årliga evenemang. Det är också kulturbyrån som koordinerar och upprätthåller en evenemangskalender för regionen. Staden upprätthåller också regionmuseet som är beläget i Ekenäs. På fältet anser man att det inte är staden utan konstnärer och andra kulturarbetare som skall producera konstnärligt innehåll och att kommunens uppgift i första hand är att trygga verksamheten. Då dyker också professionalitetstvisten upp. I regionen finns ett kulturutbud som innehåller alla nivåer av professionalism och amatörskap. Evenemang är starkt beroende av frivilligarbetskraft, och föreningar bär upp en stor del av det som händer. Att vara professionell konstutövare kan vara svårt, i och med att resurser ofta är knappa och man samarbetar på frivillig basis på ett helt annat sätt. Avsaknaden av institutioner gör att linjen mellan professionell och ickeprofessionell kultur är nästintill omöjlig att dra. Det finns också en uttalad önskan både hos kulturpersoner och förvaltning om att professionalisera verksamhet. Det verkar som om man gärna skulle vilja ha mer s.k. professionella på fältet. Samtidigt är resurserna knappa och skulle kräva en omdirigering av medel som eventuellt fick amatörverksamheten att lida. En annan möjlighet är en kompetenshöjning av personer och verksamhet som redan existerar. Nya sorters verksamhetsformer efterfrågas, samtidigt som det finns en viss rigiditet. Man vill gärna hålla på det egna och rädslan att någon annan skall gynnas mer än en själv gör det svårt att tänka utanför det invanda även om ett kunskapsutbyte kunde gynna många olika parter. Att så att säga höja nivån på kulturen hänger ibland på konkreta saker som möjlighet att få information om olika sorters evenemangsproduktion, att vara bekant med budgetering, att hitta rätt personer för att uträtta olika jobb, o.s.v. Tillgång till datorer, databaser, kopieringsmaskiner och dylikt är också avgörande för att kunna idka verksamhet. Kulturaktörer behöver också utrymmen så som kontorsutrymmen, repetitionsutrymmen och utställningsutrymmen. Regionen är rik på olika lokaler och föreningshus, men information om möjligheter att utnyttja dem finns inte alltid tillhanda. Ett övergripande problem är ekonomi. Föreningar så väl som konstnärer tampas med det problem som i huvudstadsregionen drabbar fria grupper: projektbaserad verksamhet och avsaknaden av kontinuerlig

finansiering. Detta resulterar i att man omöjligt kan jobba långsiktigt. Trots det blomstrar det i regionen en mångfald av evenemang av alla de slag och däri ligger även dess rikedom. Kultur som skapas av icke professionella besöks flitigt av människor och kulturellt aktiva har krafter att gång på gång anordna och förverkliga evenemang och skapa kultur.

4.1.2 Avslutande diskussion

Produforum kom med i bilden i en perfekt tid: saker håller på att hända och framtiden är färdig att formas. Eftersom Produforum inte håller i trådarna för direkta kulturevenemang, säljer tjänster eller erbjuder verksamhet utgör också det en förändring och en sak att vänja sig vid i Raseborg. Det finns en oro över Produforums målsättningar och motiv: staden är rädd för att Produforum kommer att göra dubbelt arbete, medan vissa aktörer är rädda för att Produforum försöker "ta över" och splittra redan existerande strukturer. En del väntar på att verksamheten skall utkristallisera sig och bli begriplig. Andra tycker att de redan dragit nytta av denna plattform i sitt arbete. Produforum är en ny enhet i regionen och söker sin plats lika som alla andra. Den modell som verksamheten bygger på: att ta itu med sina intressenters önskemål och behov, torde fungera bara dessa behov hittas och tacklas. Regionen skulle må bra av stödformer som berör professionalisering av verksamhet, utveckling av redan existerande system och som generator för nya arbetsformer och samarbeten. Att skapa förutsättningar är ett begrepp som dyker upp. Raseborgsregionen går inte att direkt jämföra med huvudstadsregionen i och med att kulturen lever ett helt annat liv där. En av Produforums styrkor kan vara att få tag i zeitgeisten på området och utnyttja den till det bästa. Man skall aldrig underskatta förmågan av en tradition att förnya sig själv under rätt omständigheter och det är kanske det som bäst kunde gynna regionen, både med tanke på konstnärers intresse att verka där och publikens intresse att återkomma. En liten intressekonflikt finns språken emellan. För att igen jämföra med verksamheten i huvudstadsregionen, så går verksamheten i Raseborg till största del på svenska, vilket i Huvudstadsregionen utgör en minoritet. Finskan som i Raseborg representerar minoritetsspråket kan uppfatta Produforum som ännu en satsning på

majoritetskulturen även om det inte finns en uttalad språkgräns d.v.s. Produforums aktörer behöver inte uppfylla något språkrav. En ultimata idealsituation skulle naturligtvis vara en där flera språk kan existera sida vid sida kring en gemensam nämnare, i detta fall kulturen och konsten. Kunde vara en intressant utmaning för Produforum.

I nuläget har kulturaktörerna inga speciella förväntningar. Det finns naturligtvis framtidsdrömmar och orosmoment och den idealbilden är ju att dessa utmaningar antas av både konstnärer och grupper och spinns vidare. På mindre orter finns enastående möjligheter att skapa och utveckla kultur i och med att folk finns nära till hands och avstånden i kontaktnäten är kortare. Det finns en trygghet i regionen, kanske till den grad att man tar saker för givet, men det är en bra grund att bygga på. Det känns som att det finns en vilja som strävar mot nya energier och synergier, men att man samtidigt måste dra hela maskineriet efter sig. Den finaste utmaningen är att förnya sig utifrån gamla utgångspunkter och det är kanske det som håller på att hända.

4.1.3 Utvärdering av det egna arbetet och arbetsprocessen

Det här arbetet är summan av flera sammanhang, perspektiv, viljor och verkligheter. Jag påbörjade arbetet ur ett kaosperspektiv; jag hade en närintill obegränsad mängd fakta och röster och möjligheter. Produforum gjorde en beställning på en kartläggning och dokumentation av verksamhetens start i västra Nyland. Det fanns många ambitioner om vad arbetet skulle innehålla, vem det skulle gynna, och framför allt en lista på viktiga saker som skulle dokumenteras. Hela processen började med att bekanta mig med allt material som fanns och alla fenomen som existerade, följa med det som skedde och samtidigt försöka blicka in i framtiden. Att sedan åstadkomma en logisk helhet var inte det lättaste och kanske skulle det inte ens ha varit möjligt. Innehållet i arbetet formades efter många, långa samtal och funderingar, och fastställdes till slut vid det som kändes mest logiskt: en samtidsdokumentation. En undersökning av *just nu*. I bakfickan fick allt det som vi redan visste finnas och framtiden fick ta hand om sig själv. Efter det inramade jag *en* region (inte

Helsingfors i jämförelse med västra Nyland i jämförelse med Esbo [där verksamheten satte igång under tiden denna utredning genomfördes])och ett *visst antal* intervjuobjekt som låg närmast till hands just då. Avgränsningen tog en förvånansvärt lång tid av processen i anspråk och kunde eventuellt ha skett snabbare och enklare, men det gjorde den inte under de omständigheter som rådde just då. Att välja relevans var också ett stort kapitel i dagboken. Vår värld är proppfull av kunskap och vetenskap och åsikter och det var ett äventyr att hitta en enkel grund att basera arbetet på. Jag kunde ha valt andra synvinklar, andra frågeställningar och andra utgångspunkter, men det kändes som att göra saker mera invecklat till ingen nytta. Intervjuerna utfördes inom en kort tidsperiod, vilket var bra. Det gav en tydlig tidsbild och tillförlitlig källa för det som utreddes: kulturklimatet idag. Spridningen var också mycket lyckad i och med att alla röster talade om samma verklighet, på samma språk och ändå representerade så många olika sorters pusselbitar med olika platser i bilden.

Arbetet stagnerade nästan två år, tills jag tog tag i det igen. Efter lite avstånd var det möjligt som tidigare varit svårt: att hitta den blåa tråden. Jag började om, och en stund kändes det som om materialet var föråldrat, förändringar hade skett: min handledare hade försvunnit, Produforum hade fått sitt efterlängtade verksamhetsställe i Ekenäs och jorden hade roterat kring sin egen axel ett antal gånger. I ett helt annat sammanhang träffade jag då Lotta Lerviks och jag nämnde intervjun jag haft med henne. Hon sken upp och sade att oj, vad intressant det skulle vara att veta vad man tänkte då. Då skrev jag färdigt arbetet.

Ibland måste man ta den svårare vägen.

4.1.4 Slutord

”Jocke Berg är den enda som förstår mig.” – Radio Pleppo

KÄLLOR

Blomqvist, M. Intervjuad i Karis 27.3.2009.

Hellberg-Sågfors, A. Produforum Nyland – Verksamhetsplan 2009. Produforum, 2009.

Holme I. & Solvang B. *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Andra upplagan. Studentlitteratur, 1997.

Idman, D. Intervjuad i Karis 3.4.2009.

Karlsson J. *Rum för konsten. En utvärdering av projektet Produforum ur aktörernas synvinkel*. Yrkeshögskolan Sydväst, 2008.

Lag om ändring i teater- och orkesterlagen. 1066/2007. Hämtad 10.9.2011.

Tillgänglig; <http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2007/20071066>

Lainsuojattomat: vapaan kentän historia. Hämtad 19.3.2009. Tillgänglig:

http://www.universum.fi/universum/lainsuojattomat_html

Lerviks, L. Intervjuad i Karis 27.3.2009.

Lindroos, J. Intervjuad i Ekenäs 31.3.2009.

Londén, B. *Produforum öppnar en hamn för kulturarbetarna*. Västra Nyland 5.9.2008.

Lunabba, H. Intervjuad i Helsingfors 3.4.3009.

Lundahl U. & Skärvad P. *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*.

Upplaga 3:9. Studentlitteratur, 2008.

Produforums websidor. Hämtad 11.9.2011. Tillgänglig:

<http://produforum.webbhuset.fi/aktorer/>

Raseborg Den nya staden i västra Nyland. Raseborgs Turistbyrå, 2009.

Raseborgs hemsida. Hämtad 19.3.2009. Språkfördelningen i regionen Raseborg tillgänglig:

<http://www.raseborg.fi/foretag/statistik/befolkning/sprakfoerdelning-i-region-raseborg>

Storlund V. *Produforum en vägvisare för nya arbetsformer och service*.

Produforum, 2008.

Åkerö, F. Intervjuad i Helsingfors 25.3.2009.

formaproduforum i västra Nyland 14.10 kl 14-16 på Gardberg Center

PM

Närvarande: Enid Lindroos, Johanna Lahtinen, Anki Hellberg-Sågfors, Torsten Bergman, Leena Björkqvist, Matilda Sundström, Kerstin Romberg, Petra Blomqvist, Merja Hellbom, Lotta Lerviks, Erik Pöysti, Lucien Martineau, Marita Kulvik, Ylva Gestranus Määttä

Mötet öppnades av Ylva som presenterade Produforums personal och målet med mötet.

Anki berättade kort om Produforum Nyland och Ylva gav en lägesrapport för Produforum västra Nyland.

Leena presenterade grupparbetet och diskussionen vars mål var att kartlägga vilka problem och behov det finns på kulturfältet i regionen (se sammandrag nedan)

Konstaterades att tiden var alltför knapp och att vi fortsätter på samma tema med ett nytt möte och då försöker konkretisera och förtydliga behoven.

Nästa möte beslöt vi att hålla den 13.11 kl 17-20 på Gardberg Center. Ylva skickar möteskallelse.

Kartläggning Problem – behov – lösningar modellen

Petra, Erik, Enid och Leena

Problem:

- Utrymmesbrist, Hangö Hantverkarens hot om att bli utslängda ur huset som Hangö stad äger
- Biljettförsäljning i Ekenäs
- Museipersonalen flyttas till Karis

Behov:

- Programkoordinering
- Marknadsföring

-Professionalisering av verksamheten

Lösningar:

-Karelia har verksamhetsutrymme

-Gnist r.f. har en butik

-Luckan och Produforum till Ekenäs

Marita, Merja, Torsten, Johanna och Matilda

Problem:

-Bildkonstutbildningen, vem får utbilda barn?

-”Slutna” städer

-Ensam ansvar, administration, frivilligarbete

Behov:

-Samtidsdokumentation

-Verkkokauppa (aktörers produkter och tjänster)

-Marknadsföring

-Sammanföra kunskap och erfarenhet utan att det blir institutionellt

Lösningar:

-Konstix tar hand om barnkulturen, VNF utbildningsdelen?

-Dokumentation av Pro Gardberg

-Kompetensbank

Lucien, Kerstin, Lotta och Anki

Problem:

-Informationsspridning

-Publiktillströmning

-Skapa och utveckla sin image

- Hur spara tid och nerver, och hitta rätt personer för olika uppgifter?
- Ensamhet i yrket , idétorka
- Brist på pengar och verktyg

Behov:

- Nya idéer
- Överraskande och annorlunda sätt att informera
- Pengar
- Dator, kopiering, mötesplats
- Kunskapsutbyte
- Expertis
- Nya marknadsförings- och informationskanaler
- Infrastrukturer och stödformer

Lösningar:?

UTTALANDE

RASEBORGS KULTURKONFERENS 23.1.2008

Förtroendemän, tjänsteinnehavare och frivilliga kulturarbetare har denna dag samlats till en första konferens kring kulturlivet i den beramade staden Raseborg.

Konferensen uppställer följande riktlinjer för den fortsatta kulturberedningen inom Raseborg:

1. Efter kommunalvalet bör de beslutande organen för staden Raseborg tillsätta en kommitté för att utarbeta ett kulturpolitiskt program för staden.
2. Konferensen kräver att staden Raseborgs kulturbudget skall utgå med riksmedeltalet för kommunala kulturanslag, dvs. 1 137 euro per invånare och då man räknar endast med de direkta kulturanslagen, en halv miljon euro.
3. Kulturbudgeten bör utformas med hänsyn till stadens tvåspråkighet och med särskild hänsyn till de finskspråkigas behov där dessa eventuellt har försummats.
4. Konferensen omfattar de frivilliga strävandena att skapa ett kulturhus av biograf Karelia i Ekenäs och hoppas på ett konstnärligt och administrativt samarbete med Tryckeriteatern i Karis.
5. Konferensen ser med djup oro på att kulturen kommer att få en underordnad och underlägsen position i staden Raseborg. Den administrativa nedtrappningen är särskilt tydlig jämfört t.ex. med situationen i Ekenäs före fusionen.
6. Raseborg bör etablera ett fungerande samarbete med statliga myndigheter och andra aktörer i kultursfären för att bl.a. underlätta en mångsidig utveckling av Raseborgs festspel och en tryggad fortsättning av Faces etnofestival och stöd till föreningen Etnokult.

7. Konferensen uttalar önskemålet att de kommunala kulturmyndigheterna ordnar följande kulturkonferens redan i början av nästa år.

8. Under konferensen framfördes ett brett understöd för att främja barnkulturen t.ex. genom ett barnens bokhus (kuvakirjatalo).

9. Konferensen beklagar att kulturens strukturer fastslagits för Raseborg utan en bred och öppen debatt, som alltid hör till kulturens väsen.

10. Billnäs bruksområde utgör både en förpliktelse och en oavvislig möjlighet, då staden Raseborg får hela ansvaret för att utveckla området till ett kulturellt aktivitetscentrum.

Strategi för aktiv fritid och kultur

1. Kulturverksamhet

Inledning

Målsättningen med kulturstrategin är klargöra vilken betydelse kulturen har i staden Raseborg och hur man kan utnyttja de möjligheter som kulturen erbjuder. Betydelsen av kultur kan betraktas från olika synvinklar:

- Kulturens betydelse för invånarnas välbefinnande
- Kulturens betydelse för regionens konkurrenskraft och attraktivitet
- Kulturens betydelse som stärkande element för mångkulturellt samhälle
- Kultur som en faktor i företagsverksamhet och i sysselsättning
- Konst som självständigt uttryck av kreativitet

Utvecklingen av kulturpolitik kan sammanfattas genom att göra skillnad mellan fyra olika synsätt eller policys för tillvägagångssätt:

• **Konstpolicy**

Konstpolicyn måste ses som en grundläggande kärna för kulturtjänster som reflekteras i vardagens omfattande och högklassiga kulturutbud och kulturverksamhet. Policyn omfattar grundutbildning i konst, upprätthållande av möjligheter till kulturverksamhet, utvecklande av förutsättningar till konstinstitutioners verksamhet mm. När denna sektor är tryggad och utvecklas kan kulturen på gräsrotsnivå frodas och nya talanger upptäckas. Detta betyder att den befintliga mångsidiga strukturen upprätthålls och utvecklas vidare.

• **Policy för kulturindustri**

Kulturen och den mångsidiga kreativiteten som kulturen medför bör göras till en central framtids- och styrkefaktor i Raseborgs näringspolitik. Betydelsen av kultur i Raseborgs utveckling bör erkännas och utvecklas systematiskt. Betoning av särdragen och det kulturella arvet i Raseborg gör det möjligt att upptäcka nya turismtjänster och samtidigt öka områdets attraktionskraft. Raseborg är inte ägnat till massturism utan kulturturismen är det som man ska satsa på. Bruken i Fiskars, Svartå och Billnäs samt Raseborgs slott är exempel på objekt som framgångsrikt har blivit varumärken och flera sådana borde skapas.

• **Kulturpolicy för regionen**

Kulturpolicyn för regionen tillsammans med policyn för kulturindustri lyfter fram de materiella värden som är bundna till kultur. Genom identifiering av kulturbundna ekonomiska, sociala och skapande faktorer kan områdets ekonomi, image och identitet utvecklas. Samtidigt främjas

invånarnas trivsel och det blir möjligt att bemöta de speciella utmaningar som den etniska och kulturella mångfalden representerar.

• Policy för kulturmiljö

En viktig del av en kulturpolitisk framtid är bevarandet av kulturmiljöer. Kulturmiljön speglar den kontinuerliga utvecklingen som i långsamma processer har pågått i generationer.

Kulturförvaltning

Kulturförvaltningens uppgift är att främja, stöda, utveckla och anordna kulturella begivenheter, erbjuda stadens invånare likvärdiga förutsättningar att ta emot kulturtjänster, samt att sålunda ge dem en mera omväxlande tillvaro och en mångsidigare fritid. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid bildande kulturverksamhet med dynamiskt och mångkulturellt innehåll. Tvåspråkigheten och den mångkulturella aspekten bör genomgående tas i beaktande. Likväl eftersträvas ett rikt kulturutbud för alla åldersgrupper. Möjlighet att utnyttja kultursedlar i lokala sammanhang utreds.

Kontakten mellan staden och aktörer inom kultursektorn skall utvecklas genom regelbundet anordnade träffar samt en årlig kulturkonferens. Syftet med sammanträdena är att aktivera invånarna och utbyta information för gemensam planering och marknadsföring. Även samarbetet mellan enheter inom stadens bildnings- och tekniska sektor förstärks, liksom satsningar på tvärssektoriella projekt så som "Flickornas slott". Raseborg stad ställer sig positivt till ett samarbete med kulturnätverket Produforum för att skapa förutsättningar för professionellt konstutövande.

Kulturbyrån anordnar och stöder i första hand gästande teater- och musikföreställningar framom att anordna teaterresor. Teaterresor arrangeras av Medborgarinstitutet eller dess kamratförbund, samt av andra föreningar och läroinrättningar.

Medborgarevenemang och byadagar

Det är också i fortsättningen stadens ansvar att i samarbete med föreningar och/eller samfund ordna och samordna firandet av medborgerliga festdagar. Det regionala samarbetet med Ingå och Hangö fortsätter. På flera håll i Raseborg ordnas egna bya- och stadsdagar som är viktiga för att stärka den lokala kulturidentiteten. Raseborg stad påtar sig inte huvudansvaret för att arrangera enskilda bya- eller stadsdagar. Kulturförvaltningen bidrar dock till planeringen och koordineringen av bya- och stadsdagarna inom Raseborgsområdet.

Raseborg Festivals

För att nå en större målgrupp och lättare kunna marknadsföra evenemangen i Raseborg skall staden koordinera marknadsföringen av större och etablerade kulturevenemang inom ramen för Raseborg Festivals. Till de större etablerade evenemangen hör bland annat:

Fiskars utställningar (25 000 besökare)

Svartå slotts årliga utställning (20 000 besökare) med omgivning (60 000 besökare)

Raseborgs festspel med sommarteatern (20 000 besökare), Raseborgs slott (25 000 besökare)

Etnofestivalen Faces (12 000 besökare)

Mustion linnan kesäteatteri (5000 besökare)

Ekenäs sommarkonsserter (3000 besökare)

Fiskars Folk Festival (1500 besökare)

Back to the Sixties (1500 besökare)

Barnfestivalen Konsti (1000 besökare/evenemang)

Bokkalaset (1000 besökare)

Ekenäs Film Fest (1000 besökare)

RasePori Jazz (850 besökare första året)

Antikmarknader (Svartå, Billnäs, Ekenäs).

Staden strävar till att trygga de större etablerade kulturevenemangens finansiering inom ramen för långsiktiga avtal och arbetar också aktivt för att större kulturevenemang godkänns för statlig finansiering. Kulturförvaltningen understöder också nya projekt som ytterligare breddar kulturutbudet i staden. Biljettförsäljningen sköts av externa arrangörer, turistbyrån eller Luckan Raseborg. Luckans och turistbyråns biljettservice borde samordnas.

Barnkultur

Staden stöder fria organisationers barnkulturverksamhet och främjar organisationernas nätverksbildning. Barnkulturnätverket Konstix r.f. fungerar som en paraplyförening för den regionala barnkulturen. Föreningen är väletablerad och har även framgångsrikt skaffat extern finansiering för verksamheten. Konstix kan i samarbete med staden Raseborg samla och sprida information om barnkultur. Föreningens målsättning är att bli en del av Undervisningsministeriets riksomfattande nätverk för barnkultur -Alladdins lampa (Taikalamppu) för att trygga verksamheten genom statlig finansiering. Samarbetet med nätverket förutsätter kommunal medverkan. På lång sikt strävar föreningen även efter att utveckla barnkulturcentrum inkluderande exempelvis Barnens bilderbokshus.

Den nuvarande kulturundervisningen för barn borde koordineras med medborgarinstitutets kursutbud på lokal nivå. På det sättet garanteras fungerande verksamhet i hela Raseborg.

Kulturmiljöer och kulturturism

Bruksmiljöerna och Raseborgs slottsområde hör till Finlands nationallandskap. Raseborg stad ser detta kulturarv som centralt för stadens historia, identitet och image. Det är viktigt att se sambanden mellan kultur och näringsliv. Därmed har kulturen en stor betydelse för regionens konkurrenskraft och attraktivitet. Raseborg stad stöder en kontinuerlig utveckling av dessa omgivningar som mål för kulturturism. Samarbetet med de närliggande kommunerna bör intensifieras.

Intill Raseborgs slottsruin finns livlig kulturaktivitet med bland annat Svenskfinlands största sommartheater. Ekenäs museums två-åriga projekt ”Alla tiders Raseborg” strävar till att genom forskning utveckla områdets potential för turism.

Fiskars och Svartå är redan erkända turistmål. Fiskars är en föregångare beträffande kulturturismen. Raseborgs stad stöder Andelslaget hantverkare, formgivare och konstnärer i Fiskars i dess strävan att bli Finlands ledande centrum för hantverk, design och nutida konst.

Billnäs bruksområde utgör en oavvislig möjlighet för staden Raseborg att utveckla området till ett kulturellt aktivitetscentrum. I Billnäs Brukskontor bildas Billnäs utvecklingsbyrå, där den offentliga sektorn, tredje sektorn samt företagen gemensamt kan arbeta med olika utvecklingsidéer. Lösningen föder flera nya verksamhetsmodeller genom vilka det finns möjlighet att få tilläggsresurser för utvecklingsarbetet. Utvecklingsprojekten för Billnäs bruk berör framför allt kulturturism, antikviteter, byggnadsrestaurering, barnkultur samt kulturevenemang.

I Raseborg garanteras en innehållsrik kulturmiljö genom stadens samarbete med konstinstitutioner så som Stiftelsen Pro Artibus och Andelslaget i Fiskars samt de andra bruksmiljöerna. Ett aktivt kultur- och föreningsliv är en möjlighet för kommuninvånare och lockar nya invånare och företag. Projekt i anslutning till konstnären Helene Schjerfbeck's livsverk i Ekenäs bör uppmärksammas och staden bör intensifiera marknadsföringen av konstnären.

Den så kallade procentprincipen, dvs. att en procent av byggnads-och reparationskostnader i alla offentliga byggen skall avsättas för konstnärlig utsmyckning, bör tillämpas vid planeringen av nybyggen/restaurering av gamla offentliga byggnader för att skapa en trivsammare miljö i Raseborg. Även alla bostadsområden, både i tätorten och på landsbygden skall ses som västnyländska kulturmiljöer. Dessa bör utvecklas till lockande miljöer både ur estetiskt, socialt och funktionellt perspektiv. Vid varje byggnadslovsbeslut och stadsplanering borde man fråga: -Är det här en bra lösning ur den västnyländska kulturmiljöns perspektiv?

Kulturutrymmen

Utrymmen för kulturaktiviteter behövs på flera ställen i staden Raseborg. Det etablerade kulturhuset Tryckeriteatern har fungerat i Karis sedan år 1995 med Västnyländska Ungdomsringen och Västra Nylands folkhögskola som drivande krafter. Upprätthållsansvaret övertas vid årsskiftet 2009 av föreningen Raseborgs kulturhusförening, RaKu. I Ekenäs finns planer på att skapa ett kulturhus av Bio Karelia. Med bidrag av staden Raseborg och fonder kan utvecklandet av verksamheten i dessa utrymmen garanteras. Tryckeriteatern och Karelia samarbetar med kulturhuset Brankis i Hangö.

Inom Raseborgs stadsgränser finns även ett tiotal ungdoms-och hembygdsföreningshus med potential för kultur-och informationsverksamhet i större utsträckning. Dessa marknadsförs aktivt av kulturbyrån liksom även Sigurd Snåresalen och gallerierna i anslutning till biblioteken i Karis (19 utställningar år 2007) och Ekenäs (10 utställningar år 2007).

Bristen på verksamhetsutrymmen för kulturverksamhet är inte alltid en fråga om utrymmets storlek. Både professionella konstnärer och amatörer behöver ateljéutrymmen som idag inte står att uppbringa till en rimlig kostnad. Föreningar kan mot anhållan beviljas hyresfri användning av stadens egna utrymmen eller hyresbidrag för verksamhet i t.ex. Gardbergs hus. Den nuvarande utställnings-och samlingsverksamheten inom ramen för Galleri Zebra/Fotocentrum Raseborg stöds för närvarande av Karis stad som finansierar utrymmen i Fokus-fastigheten samt bestrider löpande utgifter för vatten och el. Galleriets status som en av nio statliga fotograficentrum är viktig p.g.a. sin tvåspråkighet. Också andra verksamheter som Karis stad nu stöder (Produforum och Luckan) bör kunna tryggas i nya staden Raseborg.

Internationella kontakter

Staden Raseborg borde definiera riktlinjer för den frivilliga medborgarverksamheten då det gäller att upprätthålla kulturkontakter. Detta kräver regelbundna anslag för verksamheten där t.ex. föreningarna Pohjola-Norden och Etnokult kan fylla en koordinerande och pådrivande roll. Samarbetet kring kultur i Östersjöområdet bör utvecklas och utnyttjas för att bredda det aktuella kulturutbudet i Raseborg samt därtill förstärka ett allmänt intresse för kulturturism i regionen. Staden bör också ta vara på de möjligheter samarbete inom EU erbjuder.

Ekonomi som stimulans för kultur

För att stärka förutsättningarna för en fungerande integration av det kulturella livet i den nya staden krävs en tidsbestämd och tillräcklig ekonomisk satsning (minst riksmedeltalet för kommunala kulturanslag). Helst borde anslaget för kulturverksamhet höjas med 5 % årligen för att dels täcka de kostnader som inflationen orsakar, samt för att kunna frigöra resurser för nya verksamhetsformer. Sådana kommer att utvecklas bland annat inom den finskspråkiga kulturföreningen Raasu r.y. Ett fortsatt finansieringsbehov uppstår också om planerna på ett barnkulturcentrum tar mera konkret form.

Som utgångspunkt bör vara att festspel, festivaler och teaterföreställningar, samt filmevenemang kan räkna med oförändrade eller höjda understöd under de närmaste åren. Efter att ha verkat i ett

kvartssekel är det också befogat att ge Raseborgs Festspel en försäkran om ett årligt understöd vars storlek i sista hand kan ta formen av en förlustgaranti.

Det har i flera sammanhang upprepats att en mångförgrenad kulturell aktivitet utgör en av lockelserna för nyinflyttning till staden. Om samhället kan ta tillvara det behov som finns för att utveckla en form av multikulturell verksamhet, leder det till en fungerande integration av flyktingar samt utländsk arbetskraft.

Utdelningen av ett årligt Raseborgs kulturpris bör tryggas med budgetmedel.

2. Idrottsverksamhet

Det kommunala idrottsväsendets uppgift är att skapa förutsättningar för idkandet av idrott och hälsomotion för kommuninvånarna och övriga kunder. Idrottsväsendet strävar till att med hjälp av sin personal aktivera hela stadens befolkning utgående från individens egna förutsättningar. Idrottsväsendets målsättningar stöder hela stadens strategi genom minskat behov av specialsjukvård, förbättrad arbetsförmåga och ökad trivsel.

Huvudmålsättningen år 2013 är att idrottens ställning som kommunal basservice har stärkts samt att servicenivån kan konkurrera med övriga regioncentra såsom Salo och Lojo. Delmålen är att staden Raseborg har en ishall, hall för innebandy och att möjligheterna till terrängskidning har säkrats. En strategiplan för hälsomotion i form av samarbete över förvaltningsgränserna – planen är en central del av Raseborgs utvecklingsplan – har utarbetats, det finns sakkunnig personal inom idrottsväsendet, satsningarna på idrott och motion utgör 2 % av stadens utgifter, vilket samtidigt kan ge ökat stöd till medborgarverksamheten, Kisakeskus idrottsinstitut utgör en ny aktiv aktör, det finns tillräckliga resurser för personalens fysiska aktiviteter samt alternativa möjligheter till motion i närmiljön. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de mest passiva (1/3 av befolkningen).

Vision

Få motion och idrott naturligt med i daghem, skolor, social-och hälsovård som t.ex. företagshälsovård, äldreomsorg och övriga grupper samt idrottsorganisationer genom att nyttja varandras starka sidor.

3. Ungdomsverksamhet

Ungdomslagen ligger som grund för det kommunala ungdomsarbetet och ungdomspolitiken. Den nya lagen trädde i kraft i mars 2006. Enligt lagen hör ungdomsarbete-och politik till kommunernas uppgifter. Den mest betydande förnyelsen i den nya ungdomslagen från 2006 är att kommunerna förpliktigas att ge ungdomar en politisk möjlighet att påverka och att få information. Ungdomens politiska och sociala påverkningsmöjligheter undersöks och jämförs vart fjärde år på uppdrag av Länsstyrelsen. Den första undersökningen gjordes 2007.

Ungdomsverksamheten i Raseborg bör i större utsträckning än tidigare arbeta tvärsektoriellt. Bl.a. samarbetet med skolorna, socialväsendet, idrottsväsendet och kulturväsendet bör intensifieras. Till ungdomsarbetet hör:

- Upplysnings-och informationstjänster
- Stödjande av ungdomsföreningar och deras regionala takorganisationer
- Stöd till andra ungdomsgrupper
- Stödjande av ungdomsidrott

- Erbjuder internationell och mångkulturell ungdomsverksamhet

-

UPPFOSTRANDE vägledning

- Erbjuder utrymmen för verksamhet och erbjuder hobbymöjligheter.
- Miljöfostran för ungdomar
- Upprätthåller ungdomsverkstäder vid behov.
- Andra lämpliga verksamhetsformer med tanke på de lokala förhållandena och behoven.

Ett välskött kommunalt ungdomsarbete består av just sådan målinriktad grundservice. Enligt det kommunala självstyret, bestämmer dock varje kommun själv om sitt eget ungdomsarbete och om sin egen ungdomspolitik.

Raseborgs stad ger ungdomsbyrån en möjlighet att förbättra och utveckla sitt ungdomsarbete i en mer professionell riktning. Det är viktigt att personalen har/får den utbildning som behövs. Stora utmaningar är bl.a. uppbyggandet av en fungerande modell för ungdomspolitiken i Raseborgs stad. Diskussionen kring den nya ungdomspolitiska modellen och möjliga modeller för arbetet har redan påbörjats (bl.a. De Ungas Akademiens modell, samt samarbete med NUVA r.y.). Med hjälp av gemensamma evenemang och annan verksamhet har ungdomsverksamheten möjlighet att bygga upp sinnebilderna av en gemensam stad, där det finns utrymme för olika kulturer och språk.

En viktig och målinriktad uppgift för Raseborgs ungdomsverksamhet är att öka toleransen mellan alla språkgrupper. För att skapa en riktig "vi-anda" behövs också synlighet och profilering. För att nå de i lagen uppställda målen, måste samarbetet mellan stadens olika organ öka och bli en självklar verksamhetsmodell.

Förutom i ungdomsgårdarna ordnas eller understöds ungdomsverksamhet i bl.a. Kronomagasinet, Skatehallen, KELMU:s utrymmen och i Tryckeriteatern.

4. Museiverksamhet

Museiverksamheten strävar efter att utgående från sina samlingar och verksamhet öka förståelsen och kunskapen om regionen och sålunda bidra till utvecklingen av samhället. Som landskapsmuseum i regionen deltar museet aktivt i samhällsplaneringen dels som remissinstans, dels som kunskapsförmedlare av det historiska kulturarvet sådant som det utformas i föremål, arkivalier och muntlig tradition. Målsättningarna uppnås genom en aktiv utställnings- och publikationsverksamhet kompletterad med en direkt informations- och undervisningsverksamhet.

Museets administration etablerar sig i Karis men upprätthåller Ekenäs museicentrum EKTA i Ekenäs. Samtidigt utvecklas Karis museums samlingar. Museet sammanställer ett samlingspolitiskt program och utvecklar ett museipedagogiskt centrum för västra Nyland. Till en permanent Helene Schjerfbeck-utställning, utvecklandet av Forngården i Snappertuna samt genomförandet av forsknings-, utbildnings-, utvecklings- och samarbetsprojekt "Alla tiders Raseborg" innefattande bland annat en kurs i miljöpedagogik.

Den redan aktiva hembygds- och släktdokumentationen som pågår i huset Arresten i Karis bör kunna ges ökat stöd med hänvisning bland annat till att den privata släktforskningsverksamheten i vårt land ökar starkt.

5. Biblioteksverksamhet

Det kommunala biblioteket står för basservice på kulturens område. Dess lagstadgade uppgift är att erbjuda besökaren både faktainformation och kulturupplevelser i böcker och andra media. Verksamheten syftar till att stöda individen på olika områden och i olika skeden av livet, men också att fungera som en garant för jämställdhet och åsiktsfrihet. Biblioteket bidrar till att skapa en lokal identitet. I Raseborg förverkligas uppgiften i samarbete med andra aktörer inom staden.

Följande strategiska framgångsfaktorer har definierats: Lokala bibliotek kvarstår som öppna, trivsamma och fysiska rum. De kompletteras av mobil och uppsökande service, ett mångsidigt utbud av biblioteksmaterial, parallellt med det fysiska biblioteket fungerar biblioteket på Internet, samt med hjälp av kunnig och engagerad personal.

Biblioteket satsar på god, personlig service (kunden i centrum), intensifierad marknadsföring av tjänsterna, intensifierad läsfrämjande verksamhet bland olika ålders-och intressegrupper samt utbyggnad av nätbibliotekets tjänster.

Grundförutsättningarna tryggas genom anskaffning en ny biblioteksbus som utnyttjas effektivt i regionen (stationeringsort Pojo), nödvändiga reparationer på bibliotekslokaler och komplettering av inredningen (Ekenäs, Karis).

6. Medborgarinstitutet

Medborgarinstitutet Raseborg – Raaseporin kansalaisopisto erbjuder ett mångsidigt kursprogram för alla åldrar. Det årliga kursprogrammet omfattar ca 20000 timmar som fördelas på 500 – 600 kurser. Undervisningen engagerar ca 300 lärare. Förutom de längre och kortare kurserna ordnas också en omfattande föredragsverksamhet. Kurser inom den Öppna högskolan erbjuds också.

Medborgarinstitutet ser som sin uppgift att (enligt Finlands grundlag16§.2: Kulturella rättigheter, ” Det allmänna skall, enligt vad som närmare bestäms genom lag, säkerställa lika möjligheter för var och en att oavsett medellöshet enligt sin förmåga och sina särskilda behov få även annan än grundläggande utbildning samt utveckla sig själv”) verka för ett mångsidigt kulturutbud där utvecklandet av de egna färdigheterna prioriteras.

Medborgarinstitutets kursutbud inom kulturen omfattar kurser i bl.a. historia samt lokalhistoria, musik, bildkonst, fotografi, drama, hantverk m.m. förutom att man upprätthåller ett flertal sångkörer. Västnylands bildkonstskola, som ger grundundervisning i konst för barn och ungdomar, administreras av Medborgarinstitutet. Medborgarinstitutet strävar till att samarbeta med lokala aktörer på kulturens område.

Till Medborgarinstitutets kursutbud hör också hälsofrämjande studier. Kurser för alla åldrar ordnas från mamma-barngymnastik, barngymnastik och –dans, aerobics och vattengymnastik, yoga m.m. till pensionärgymnastik och seniordans. Medborgarinstitutet har också ett etablerat samarbete med Folkhälsans fysiotek.

7. Musikinstitutet

Musikinstitutet Raseborg -Raaseporin Musiikkiopisto är en konstinstitution vars uppgift är att meddela barn och ungdomar en god grundutbildning i musik. Musikutbildningen ordnas enligt lagen om grundläggande konstundervisning och i enlighet med av Utbildningsstyrelsen utfärdade grunder för läroplanen för fördjupad lärokurs.

Musikinstitutet har musiklekskola samt instrumentundervisning på grundnivå och institutnivå. Instrumentundervisningen kompletteras med gruppundervisning i musikens grunder samt samspel. Körsången finns med som ett valbart ämne. Musikinstitutet ordnar inträdesprov årligen och tar in nya instrumentelever inom de ramar som sökandenas hemkommuner fastställer. Eleverna får handledning i klassisk musik, folkmusik och popmusik. Nivåprov avläggs enligt riksomfattande anvisningar.

Musikinstitutet betjänar både den svensk-och finskspråkiga befolkningen inom staden Raseborg. Musikinstitutet har undervisningsplatser både i Ekenäs och Karis. Dessutom ordnar musikinstitutet enligt avtal undervisning i grannkommunerna Hangö och Ingå.